

Byrådets tilleggsforslag til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019

Innholdsfortegnelse

Byrådets tilleggsforslag til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019	1
1. Bakgrunn og innledning	3
2. Byrådsleders forord	4
3. Hovedoversikt	5
4. Byrådsavdelingene	6
4.1. Byrådsleders kontor	6
4.2. Byrådsavdeling for finans	7
4.3. Byrådsavdeling for Oppvekst	10
4.4. Byrådsavdeling for helse og omsorg	14
4.5. Byrådsavdeling for Næring, Kultur og Idrett	18
4.6. Byråd for byutvikling	21
5. Sentrale poster	24

1. Bakgrunn og innledning

Byrådet vil i denne tilleggsinnstillingen innarbeide konsekvenser av regjeringens forslag til statsbudsjett 2016 i forhold til det avtroppende byråds innstilling til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019. Byrådets vurderingene baserer seg på regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett for 2016 (offentliggjort onsdag 7.10.2015).

Forslaget til statsbudsjett legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2016 på 7,3 mrd., hvorav 4,2 mrd. er frie inntekter til kommunene. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anslått merutgiftene for kommunesektoren i 2016 til om lag 2,1 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette kan det anslås at om lag 1,7 mrd. kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter.

Beløpet skal dekke økte utgifter knyttet til befolkningsutviklingen på om lag 1,7 mrd. Hele denne utgiftsveksten er knyttet til primærkommunene. Av veksten i frie inntekter fordeles 3,9 mrd. til kommunene.

I Kommuneproposisjonen 2016 ble veksten i kommunenes samlede pensjonskostnader anslått til i størrelsesorden 800 mill. kroner i 2016, ut over det som dekkes av forventet kommunal lønns- og prisvekst (deflator). De økte kostnadene må dekkes av de frie inntektene.

Regjeringen styrker det sosiale sikkerhetsnettet gjennom å sette av 400 mill. kroner av veksten i frie inntekter til en bedre rusomsorg (fordeles etter sosialhjelpsnøkkelen) og 200 mill. kroner til helsestasjons- og skolehelsetjenesten (særskilt fordeling). Videre er 400 mill. kroner av veksten i frie inntekter knyttet til mer fleksibelt barnehageopptak.

Innenfor den samlede veksten i frie inntekter for kommunene på 4,2 mrd. kroner skal 2,5 mrd. kroner dekke demografi og pensjon og 1,0 mrd. kroner dekke spesielle satsinger innen rusomsorg, helsestasjoner og skolehelsetjeneste. Dette innebærer et overordnet handlingsrom for kommunene på 0,7 mrd. kroner.

2. Byrådsleders forord

Budsjettet i Tromsø danner en av de viktige rammene for hvordan vi skal få til mer sammen, enn det hver og en av oss klarer alene. I Tromsø-skolen skal vi ha fellesskap for ungene våre, og mulighet for dem til å lykkes, uansett hvilken religion, kjønn, eller sosial bakgrunn barna har. Helsesektoren skal ivareta de av oss som trenger hjelp, og kommunen skal bidra til at det bygges nok boliger for leie og kjøp, både til de eldre, de unge, de kjøpesterke, de nyutdannede, flyktninger, helsefagarbeidere, grundere, snekkere, musikere, og alle andre yrkesgrupper. Tromsø vokser, og sammen skal vi skape verdier slik at vi alle har noe å leve av og noe å leve for.

Med en vanskelig økonomisk situasjon, og foreløpig beregnede merutgifter på driften med nærmere 100 millioner i 2015, herunder også et udekket merforbruk på over 40 millioner, er imidlertid Tromsø svært sårbar. Med noen unntak, erfarer vi at store deler av Tromsø kommune har hatt kraftige kutt de senere år. Samtidig har vi sett at det har vært brukt mer enn budsjettet, hvert år, og hvert semester. Dette kan tyde på at kutt av budsjettposter også kan ha skapt nye merforbruk, enten direkte på de områdene som er kuttet, eller i andre deler av virksomheten. Vi må derfor ta i bruk andre virkemidler for å skape en sunn økonomi av fellesskapets midler. Samordning, lederstøtte, rekruttering, flere heltidsstillinger, innovasjon i arbeidsprosesser, teknologi og god organisering, er stikkord som vil prege det arbeidet som må gjennomføres for at vi skal gjøre oss dynamiske, sterke og framoverlente for fremtidens Tromsø.

Byrådet starter med å legge frem et realistisk bilde av den økonomiske situasjonen. Virkeligheten nå, tar utgangspunkt i driftsnivået slik det er per dato. Med en beregnet innsparing på tiltak som ennå ikke er igangsatt tilsvarende 25 millioner i 2016, så mangler vi 80 millioner i inntekter første år av økonomiplanen. Byrådet har valgt å beholde kravet om innsparing på 25 millioner – fordi vi skal ha et mål å strekke oss etter, når vi tar fatt på den store oppgaven å skape en god, dynamisk kommune for fremtiden. Fordi vi har store investeringer som skal gjennomføres, så er vi samtidig avhengig av å sikre driftsoverskudd allerede i 2016. Derfor foreslår vi å øke eiendomsskatten med 2,5 promille, tilsvarende 85 millioner.

Det gjennomgående fokus for 2016 vil være **kjerneoppgaver** og **forebygging**. Derfor har vi omprioritert på enkelte av budsjettpostene. Vi skal systematisk jobbe oss ut av "brannslukking", høyt sykefravær, og "reparasjon". Vi vil jobbe etter verdiene om medbestemmelse, medborgerskap, samhandling og dialog. Valgløfter som koster ekstra, satsingsområder, og enkeltprosjekter, står på vent inntil vi har etablert prinsippene for fremtidens Tromsø kommune – og vi ser at det gir oss økonomisk handlingsrom. Med et viktig unntak. Barna er vår viktigste ressurs, og vi skal ha nok lærere i skolen til både å gi god undervisning og god oppfølging. Vi styrker derfor Tromsø-skolen med 10 stillinger fra skoleåret 2016-2017.

Kristin Røymo
Byrådsleder

3. Hovedoversikt

Tabell 1

	Ansvarsramme	2016	2017	2018	2019
1001	Byrådsadministrasjon	-2 450 000	-2 450 000	-2 450 000	-2 450 000
1101	Administrative tjenester	-2 637 000	-7 687 000	-7 687 000	-7 687 000
1102	Bygg	1 598 000	1 598 000	1 598 000	1 598 000
1103	Frie inntekter	-109 950 000	-112 260 000	-104 010 000	-112 250 000
1104	Diverse fellesutgifter	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000
1105	Renter og avdrag	32 478 000	59 327 000	28 114 000	36 589 000
1106	Interne finanstransaksjoner	10 823 000	-16 766 000	-803 000	-8 038 000
1107	Folkevalgte	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
1201	Skole	14 903 000	21 903 000	28 903 000	35 903 000
1202	Barnehage	-5 049 000	-5 049 000	-5 049 000	-5 049 000
1203	Forebyggende helse	2 408 000	2 408 000	2 408 000	2 408 000
1204	Barnevern	3 559 000	3 559 000	3 559 000	3 559 000
1301	Flyktningtjenesten	0	0	0	0
1302	Sosialtjenesten	4 074 000	4 074 000	4 074 000	4 074 000
1303	Pleie og omsorg	51 398 000	51 398 000	51 398 000	51 398 000
1304	Boligtiltak	189 000	189 000	189 000	189 000
1305	Kommunehelse	14 000	14 000	14 000	14 000
1401	Kultur	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
1402	Idrettstilbud	3 868 000	4 968 000	4 968 000	4 968 000
1403	Kirke og trossamfunn	0	0	0	0
1404	Næring	0	0	0	0
1501	Byutvikling	2 292 000	2 292 000	2 292 000	2 292 000
1502	Bydrift	1 018 000	1 018 000	1 018 000	1 018 000
1503	Brann og redning	688 000	688 000	688 000	688 000
1504	Vann og avløp	0	0	0	0
25	SUM RAMMER	0	0	0	0

4. Byrådsavdelingene

4.1. Byrådsleders kontor

Byrådsleder: Kristin Røymo (AP)

Kommunaldirektør: Per Limstrand

Byrådsleders kontor består av stab, kommunikasjonsavdelingen, kommuneadvokaten, samt driftsbudsjettet til kommunaldirektørene. Ansvarsramme 1001 inkluderer byrådene, politisk rådgivere.

Oversikt ansvarsramme 1001 Byrådsadministrasjon				
1001	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme	50 767 000	50 767 000	50 767 000	50 767 000
Reduksjon byrådsmedlemmer	-3 200 000	-3 200 000	-3 200 000	-3 200 000
Internasjonal rådgiver	750 000	750 000	750 000	750 000
Sum tiltak	-2 450 000	-2 450 000	-2 450 000	-2 450 000
Netto ansvarsramme	48 317 000	48 317 000	48 317 000	48 317 000

Det kommer til å være et sterkt fokus på samhandling og samordning mellom byrådsavdelingene hele denne perioden. Byrådsleders kontor vil lede arbeidet i styringsgruppen for "Fremtidens kommune", og vil være sentral i arbeidet med overgang til formannskapsmodell og rekruttering og ansettelse av ny administrasjonssjef.

4.2. Byrådsavdeling for finans

Byråd: Jens Ingvald Olsen (R)

Kommunaldirektør: Oddgeir Albertsen

Byrådsavdeling for finans består av tjenestekområdene Arbeidsmiljøtjenesten, Arkiv- og dokumentasjonstjenesten, Budsjett- og finanstjenesten, Innkjøp- og fakturatjenesten, IT-tjenesten, Kemneren, Personaltjenesten, Regnskapstjenesten, Utbyggingstjenesten, Byggforvaltningen, Eiendom, Fagrent.

Et hovedfokus for byrådsavdeling for finans i 2016 vil være å bidra til at Tromsø kommune iverksetter organisasjonsprosjektet, OU-prosjektet. Dette fokuset må prege hele kommuneorganisasjonen. En viktig del av dette arbeidet i avdelingen er styrking av samordning og samarbeid mellom de ulike tjenestene innenfor finansavdelingen.

Det er av stor betydning at de økonomiske rammene som er gitt av kommunestyret er realistiske, og at de følges. Dette er nødvendig dersom kommunen skal utvikle et helt nødvendig økonomisk handlingsrom. Det er i dag store variasjoner i budsjett- og driftsgjennomføring mellom de ulike sektorene i Tromsø kommune. Over tid har noen sektorer, på tross av økte budsjetter, hatt relativt store negative avvik. Et eget økonomisk veiledningsteam er nå opprettet for budsjett- og driftsoppfølging.

Kommunestyret vedtok i økonomiplanen 2015 - 2018 at det skal gjennomføres et større organisasjonsutviklingsprosjekt i Tromsø kommune. Dette prosjektet er ved inngangen til 2016 helt i startfasen, og vi vil neppe se vesentlige resultater av dette allerede første år. De administrative kostnadene ligger inne i dette budsjettet.

Digitalisering av Tromsø kommunes virksomhet er en viktig del av OU-prosjektet. De siste årene er det gjort store investeringer i digitalisering av Tromsø kommune, men det er store variasjoner hvordan dette er implementert i virksomhetene. Satsingen på ny digital teknologi har bidratt til raskere og mer effektiv drift. Dette har også spart Tromsø kommune for driftskostnader, men potensialet er på langt nær utnyttet godt nok. Det er helt avgjørende at denne satsingen fortsetter. I dette budsjettet skjer det gjennom en styrkning på 1,5 millioner på fellespost IT. Dette er blant annet kostnader til lisenser som brukes av ansatte i hele kommunen.

På grunn av personvern hensyn må håndtering av innfakturerings i barnevernstjenesten fortsatt foregå manuelt. Dette medfører en årlig merkostnad på 500 000 kr.

Oversikt ansvarsramme 1101 Administrative tjenester				
1101	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	112 505 000	83 505 000	83 505 000	83 505 000
Netto prisjustering	13 000	13 000	13 000	13 000
Endring forsikring	500 000	500 000	500 000	500 000
Overføring Kemnerfunksjon til Staten	-7 150 000	-12 200 000	-12 200 000	-12 200 000
Rekruttering fellespost en stilling	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Saksbehandlerfunksjon til utdanning	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Økonomirapport 2-2015	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Månedlig fakturering av eiendomsskatt	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Styrking fakturabehandling barnevernstjenester	500 000	500 000	500 000	500 000
Sum tiltak	-2 637 000	-7 687 000	-7 687 000	-7 687 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	109 868 000	75 818 000	75 818 000	75 818 000

Oversikt ansvarsramme 1102 Bygg				
1102	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	234 184 000	231 184 000	231 184 000	231 184 000
Netto prisjustering	98 000	98 000	98 000	98 000
Effektivisering av Fagrent	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Økonomirapport 2-2015	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Sum tiltak	1 598 000	1 598 000	1 598 000	1 598 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	235 782 000	232 782 000	232 782 000	232 782 000

Tromsø kommune står foran svært store investeringsoppgaver i denne økonomiplanperioden, med over 1,5 milliard kr, som vil være utfordrende både økonomisk og administrativt. Det vil også bli en stor utfordring å finansiere driften av disse investeringene. En sterk satsing på å utvikle et tett samarbeid og samhandling mellom utbyggingstjenesten, Byggforvaltningen, IT og Fagrent vil være en viktig faktor for å kunne gjennomføre de store løftene på en god måte.

Renholdstjenesten i kommunale bygg er viktig del av drift- og vedlikehold. Fagrent som utfører denne tjenesten har over tid gjennomført prosesser for effektivisering og rasjonell drift. Fortsatt er det potensiale for gode effektiviseringsprosesser i samarbeid med de ansatte, og også brukerne av de kommunale byggene. Nå når alt renhold fortsatt skal skje i kommunal egenregi er grunnlaget for å kunne gjøre det tilstede.

Fra 2016 vil fakturering av eiendomsskatten skje månedlig. Denne omlegginga medfører en merkostnad på omlag 1,4 mill. kr. Større bruk av e-faktura vil redusere denne kostnaden. Dette gjøres både for å synliggjøre eiendomsskattens størrelse og for å redusere betalingsbelastninga kun to årlige terminer medfører.

Oversikt ansvarsramme 1107 Folkevalgte				
1107	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	23 490 000	25 790 000	23 490 000	25 790 000
Netto prisjustering	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Sum tiltak	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	23 479 000	25 779 000	23 479 000	25 779 000

4.3. Byrådsavdeling for Oppvekst

Byråd: Brage Larsen Sollund (AP)

Kommunaldirektør: Kari Henriksen

Oversikt ansvarsramme 1201 Skole				
1201	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	688 966 000	691 066 000	691 296 000	692 706 000
Netto prisjustering	153 000	153 000	153 000	153 000
Tilskudd Vitenskapssenteret	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Naturfagstime	950 000	950 000	950 000	950 000
Holt 4H	500 000	500 000	500 000	500 000
Inn på tunet	500 000	500 000	500 000	500 000
Styrking 10 nye lærere årlig	3 500 000	10 500 000	17 500 000	24 500 000
Økonomirapport 2-2015	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000
Tidlig innsats	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Styrking PPT	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Tromsø kommunale foreldreutvalg	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Sum tiltak	14 903 000	21 903 000	28 903 000	35 903 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	703 869 000	712 969 000	720 199 000	728 609 000

Oversikt ansvarsramme 1202 Barnehage				
1202	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	611 930 000	624 930 000	637 930 000	650 930 000
Netto prisjustering	-1 349 000	-1 349 000	-1 349 000	-1 349 000
Endret finansieringsordning private bhg.	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Saksbehandlerfunksjon til utdanning	300 000	300 000	300 000	300 000
Sum tiltak	-5 049 000	-5 049 000	-5 049 000	-5 049 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	606 881 000	619 881 000	632 881 000	645 881 000

Oversikt ansvarsramme 1203 Forebyggende helse				
1203	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	41 416 000	41 416 000	41 416 000	41 416 000
Netto prisjustering	8 000	8 000	8 000	8 000
Styrking Helsestasjon/skolehelsetj.	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Sum tiltak	2 408 000	2 408 000	2 408 000	2 408 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	43 824 000	43 824 000	43 824 000	43 824 000

Byrådets mål for kommunens oppvekst- og utdanningstilbud er å skape et godt kunnskapsgrunnlag for alle og på den måten utjevne de sosiale forskjellene i samfunnet.

Barnehagene, SFO, barnevernet og skolen er våre virkemidler for å nå de målene. Byrådet har i Kystens Hus erklæringen sagt at det er de ansatte som er vår viktigste ressurs. Særlig er det tydelig for de som jobber med å skape en god oppvekst for barna våre. Det er store krav til kunnskap og faglig integritet, og våre ansatte forvalter denne oppgaven godt.

Byrådets hovedfokus for 2016 er kjerneoppgaver og forebygging. Etterskuddsarbeid, mangel på læring, forsinkelser og mangel på ressurser til god oppfølging, har store konsekvenser for barna og for måten vi bruker ressurser på.

Oppvekstsektoren lå opprinnelig inne med en betydelig underbudsjettering knyttet til iverksatte tiltak og mangel på gjennomføring av vedtak (skolestruktur). Det har derfor vært et krevende arbeid å etablere realisme i budsjettrammen.

Flere lærere

Økt lærertetthet i grunnskolen er en prioritert oppgave for samarbeidspartiene. Vi ønsker dette for at elevene skal få bedre oppfølging og tilpasset undervisning slik de trenger. Vi skal derfor tilsette 10 ekstra lærere fra høsten 2016.

Kystens Hus-erklæringen har som målsetting å ansette 40 nye lærere. Lese, skrive og regneopplæringen ligger til grunn og byrådet vil legge frem en sak for kommunestyret, som redegjør for hvordan økt lærertetthet skal implementeres målrettet i Tromsø-skolen.

Styrket ramme med 10 nye lærere fra høsten 2016: 3,5 millioner

Skolestruktur

I budsjett for 2015 lå det inne en nedstyring på skolestruktur på fem millioner. Kommunestyret gjorde derimot kun tiltak som gir 1,2 millioner i besparelse da de behandlet skolestruktur for distrikt og for Tromsøya. Byrådet anser det som urealistisk å foreta strukturgrep som gir kostnadsbesparelser på fastlandet og på Kvaløya. Det betyr at skolerammen er underfinansiert med 3,8 millioner, det betyr at vi enten må kutte stillinger for å nå budsjettnivået eller styrke rammen for å unngå nedstyring.

Styrket ramme for å unngå nedstyring: 3,8 millioner

Skoleskyss.

Fylkeskommunen har omgjort sin ordning på refusjon av skoleskyssordning slik at de kun betaler for kostnadene for skoleskyss til nærskolen. Det vil si at elever som går på toppen, men ikke sokner til området kun får betalt skyss til sin nærskole, mens kommunen må betale resten. For de elevene som dette er aktuelt for vil det være dyrere, og ikke minst mindre hensiktsmessig for undervisningen, å opprette et tilbud på nærskolen. Kostnadene ved denne omleggingen er 2,8 millioner

Styrket ramme etter omlegging i refusjonsordning: 2,8 millioner

Vitensenteret

Det nye byrådet mener satsningen på Vitensenteret er viktig og velger å doble midlene til vitensenteret sammenliknet med de fire foregående år. På grunn av den økonomiske svært krevende situasjonen ser vi oss ikke råd til å øke rammen videre opp i inneværende år, men vil arbeide for en

videre økning i kommende økonomiplanperioder. Den totale summen til vitensenteret blir dermed 500.00

Ny ramme vitensenteret: 500.000

Inn på tunet

Inn på tunet er tilrettelagte og kvalitetssikrede opplærings- og mestringstilbud på gårdsbruk. Byrådet ser at dette tilbudet har hjulpet mange elever som har store utfordringer i skolen. Det skaper samhandling og kontakt mellom viktig næringsliv og skolen/kommunen. Gårdene gir mulighet til en mer praksisrettet undervisning som kan styrke forståelsen av fagene, og fylkesmannen har i en rapport vist til store forebyggende effekter av Inn på tunet

Fylkesmannens rapport

<http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMTR/LANA/Inn%20på%20tunet/Rapport,%20status%202013%20Inn%20på%20tunet%20i%20Troms.pdf?epslanguage=nb>

Byrådet setter av 250.000 til dette arbeidet

Holt/4h læringstunet

Stiftelsen Holt 4H er et læringstun som er stiftet av blant annet Tromsø kommune. I vedtektene til stiftelsen står det at vi skal «*være et åpent gårdsanlegg som skal tilby praktisk kunnskapsformidling til barn og ungdom med aktiviteter knyttet til natur, friluftsliv og stell av planter og dyr*».

På den bynære Abildsø gård i Oslo får barna lov til å lykkes og der forebygges frafall fra skole og arbeidsliv (arbeidslivstrening) gjennom sosialt entreprenørskap. Her har konseptet for gården blitt formet i tett dialog og samarbeid med flere skoler og bidratt til oppretting av smågruppetiltak som skaper helhetlig læring. Arbeidstrening og integreringstiltak er også potensiale på Holt 4H Læringstun.

Byrådet mener tidlig innsats vil ha ringvirkninger gjennom hele livet, både innen utdanning, psykisk og fysisk helse og bidrag til arbeidsliv. Det gir bedre liv og på sikt er det gunstig for samfunnet.

Byrådet setter av 500.000 til dette arbeidet.

Tidlig innsats

Kommunen inngikk i 2014 en samarbeidsavtale med universitet om forskning på tidlig innsats. Det er avsatt 2,7 millioner i budsjettet som skal dekke seks stillinger, men tiltaket koster 3,7 millioner. Pengene går til finansiering av seks stillinger over et prosjekt på tre år hvor universitetet har en sentral rolle. Byrådet ser at tidlig innsats er avgjørende, og vi mener det er viktig forskning. Vi mener derfor det er svært uheldig å kutte i dette tilbudet til de minste elevene.

Fullfinansiering av samarbeidsprosjektet tidlig innsats: 1,0 millioner.

PPT

Fylkesmannen har gjennom pågående tilsynssak varslet et pålegg om å fjerne ventetiden i PPT. For å imøtekomme pålegget anslås det at vi må styrke med 3-4 stillinger.

På bakgrunn av fylkesmannens tilsyn, samt forvaltningsrevisjon om spesialundervisning i 2014, ber Byrådet om at det samtidig gjennomføres en helhetlig gjennomgang og vurdering av organiseringen av Pedagogisk Psykologisk tjeneste, med tanke på bedre tverrfaglig innsats i skolen, nærhet til elevene, i klasserom og på skolene. Gjennomgangen skal også omhandle gjeldende rutinebeskrivelser knyttet til spesialundervisning slik at disse optimaliseres. Gjennomgangen skal også inkludere lærernes medvirkning, rolle og tidsbruk i samhandlingen med PPT.

Lukking av avvik: 3 millioner

Søskenmoderasjon i SFO

I Kystens Hus erklæringen har samarbeidspartiene slått fast at SFO prisen ikke skal øke utover dagens prisnivå, og at det skal innføres søskenmoderasjon. Byrådet vil derfor omgjøre den ressurskrevende ordningen med inntektsgradert SFO-betaling, til søskenmoderasjon. Byrådet vil fremheve at dette er en ordning som vil kreve langt mindre administrative ressurser enn ordningen med inntektsgradering, Erfaringen med inntektsgraderte barnehagepriser er at det krever ganske store administrative ressurser.

Byrådet omdisponerer derfor midlene til inntektsjustert SFO pris over til søskenmoderasjon. Byrådet bes legge frem en sak før sommeren på hvordan dette kan gjennomføres

Barnevern

I budsjettet som er lagt frem for 2016 er det ikke tatt høyde for økt aktivitet i barneverntjenesten utover årets nivå. Konsekvensen ved dagens budsjett er at barneverntjenesten vil melde om et ventet merforbruk i 2016 allerede fra første omsorgsovertakelse. Alternativt brudd på lovpålagte oppgaver som medfører mulige fremtidige erstatningskrav, og/eller en kraftig nedskalering av det forbyggende arbeidet.

Ved at barneverntjenesten frem til nå har fått et nødvendig økonomiske handlingsrom, har det medført en utvikling i ønsket retning. Det har vært en reduksjon i antall omsorgsovertakelser, redusert bruk av institusjonsplasseringer og færre barn med hjelpetiltak, uten at antall meldinger er redusert.

Barneverntjenesten arbeider med endringsrettede hjelpetiltak i familier for å unngå omsorgsovertakelser og institusjonsplasseringer - dette er vurdert som viktig og riktig, både faglig og juridisk sett.

Dersom rammen ikke økes vil det på sikt medføre økte kostnader ved at tjenesten ikke har kapasitet til å arbeide forbyggende, og antall omsorgsovertakelser vil øke. Det kan også frem i tid medføre fremtidige erstatningskrav fra klienter for manglende omsorg.

Rammen realitetsjusteres med 3,6 millioner kroner

4.4. Byrådsavdeling for helse og omsorg

Byråd: Gunhild Johansen (SV)

Kommunaldirektør: Eva T. Olsen

Byrådsavdeling for helse og omsorg har fra og med 15.10.15 fått overført ansvar for Flyktningtjenesten fra byrådsavdeling for utdanning.

Utfordringer

I skrivende stund ligger det an til at byrådsavdeling for helse og omsorg vil ha et merforbruk i forhold til budsjett for 2015 på om lag 60 mill. kr. Den største utfordringa byrådet står ovenfor er å finne ut om overskridelsene skyldes underbudsjettering eller om pengene ikke brukes på optimal måte.

Ifølge PwC-rapporten fra mai 2015 har helse og omsorg en tjenesteproduksjon som er 26.4 % høyere enn gjennomsnittet i ASSS kommunene. KS anslår at Tromsø kommune har en tjenesteproduksjon som er ca. 80 mill. kr høyere enn forventet ut fra kommunens demografi og øvrige kostnadsnøkler. PwC anslår at det kan dreie seg om 95 mill. kr. Byrådet er helt klar på at kommunens innbyggere skal ha gode tjenester, samtidig som vi må se til at vi får de forventede tjenestene ut fra ressursene vi bruker.

Kun ca. 46 % av de ansatte jobber i 100 % stilling. 250 arbeider mindre enn 30 % stilling. Sykefraværet i området kostet kommunen ca. 50 mill. kr i lønnskostnader (forutsatt at alt fravær erstattes med vikar). Selv om sykefraværet har gått noe ned i 2015, er det fortsatt høyt i noen områder. Det langsiktige arbeidet må videreføres. Turnover er på 20 %, noe som betyr at det må rekrutteres omlag 300 nye medarbeidere hvert år. Byrådet vil øke antall faste, hele stillinger som ledd i å beholde og rekruttere fagpersoner.

Rammen til pleie og omsorg har økt med ca. 42 % fra 2011 til 2014. Hjemmetjenesten har økt mest i perioden og det er i tråd med kommunens politikk om å imøtekomme ønsket mange har om å kunne bo hjemme lengst mulig. Blant annet har antallet som dør hjemme økt betraktelig i perioden.

Den store økningen av rammen har ikke ført til at pleie og omsorg har klart å drifte innen budsjett. For 2015 er prognosen at det vil være et merforbruk på nærmere 60 millioner kroner. Byrådet vil gjennomgå alle deler av tjenesteområdet med sikte på å få kontroll med økonomistyringa.

1301 Flyktningtjenesten

I 2015 påtok kommunen seg å ta imot 70 syriske flyktninger i tillegg til de 125 flyktningene kommunen allerede hadde avtalt. Siden det forrige byrådet ga tilbakemelding til IMDi så sent som i september 2015, har arbeidet med å ta imot nye flyktninger kommet sent i gang. Deler av 2015-kvoten kan bli overført til 2016. Det nye byrådet har svart positivt på henvendelse fra IMDi om å ta imot inntil 30 enslige mindreårige flyktninger.

Flyktninger har krav på samme kommunale tjenestetilbud som alle andre innbyggere. I tillegg har den voksne delen av målgruppen rettigheter og plikter etter introduksjonsloven. Byrådet har ansatt

en ekstra koordinator for å styrke arbeidet med å forberede mottak av det økte antallet nye flyktninger. Vi vil også undersøke behovet for å etablere et eget koordinert helsetilbud til flyktninger.

Det vil være behov for å opprette flere bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger. I dag driver kommunen Harmoni, med plass til 13 enslige mindreårige. I tillegg må kommunen vurdere botilbud for EMF under 15 år. Her vil fosterhjem være det mest naturlige.

Byrådet vil også gå aktivt inn i asylfeltet. Byrådet vil følge opp alle bekymringsmeldinger vi får om boforholdene til asylsøkere i Tromsø. Vi vil arbeide for at kommunen skal drive asylmottak i egen regi.

1302 Sosialtjenesten

Oversikt ansvarsramme 1302 Sosialtjenesten				
1302	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	109 099 000	105 099 000	105 099 000	105 099 000
Netto prisjustering	12 000	12 000	12 000	12 000
Økonomirapport 2-2015	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Økt tilskudd SMISO	62 000	62 000	62 000	62 000
Sum tiltak	4 074 000	4 074 000	4 074 000	4 074 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	113 173 000	109 173 000	109 173 000	109 173 000

NAV anslår at rammen til økonomisk sosialhjelp bør styrkes med minimum 5 millioner kroner. Selv om det er vanskelig å forutberegne eksakt hva kostnadene vil bli i framtida, vil byrådet i budsjettet for 2016 ta høyde for NAV sitt anslag.

Realjustering økonomisk sosialhjelp: 5 mill. kr

Tilskudd frivillige organisasjoner

Byrådet vil imøtekomme søknaden til SMISO på kr 525 000 slik at de kan videreføre skolesatsingen som de har startet. Det innebærer en økning av tilskuddet med 62.000. Byrådet vil ikke støtte tilskudd til Sjøtun sanitetsforening, men vil bruke midlene til å åpne bassenget i Tromvik.

1303 Pleie og omsorg

Oversikt ansvarsramme 1303 Pleie og omsorg				
1303	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	963 799 000	987 399 000	1 034 199 000	1 038 899 000
Netto prisjustering	298 000	298 000	298 000	298 000
Vekst BPA	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Øyeblikkelig hjelp	14 100 000	14 100 000	14 100 000	14 100 000
Sjøtun sanitetsforening	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Økonomirapport 2-2015	35 000 000	35 000 000	35 000 000	35 000 000
Sum tiltak	51 398 000	51 398 000	51 398 000	51 398 000
Netto ansvarsramme etter tiltak	1 015 197 000	1 038 797 000	1 085 597 000	1 090 297 000

PwC-rapporten angir at Tromsø kommune har relativt få disponible korttidsplasser innen pleie og omsorg. Nivået er 43,2 % under gjennomsnittlig antall korttidsplasser for ASSS-nettverket. Kommunen har også en lav andel beboere i bolig til pleie- og omsorgsformål. Dette hindrer god pasientflyt og er dyrt for kommunen. Mellomveien 100 som vil stå ferdig første kvartal 2016 med 24 korttidsplasser, og det planlagte Helsehuset ved UNN, vil avhjelpe denne situasjonen betraktelig.

Kommunen har også mangel på sykehjemsplasser, omsorgsboliger, spesialplasser til mennesker med demens og lavterskeltilbud for unge brukergrupper innen rus og psykiatri. Dette kan delvis forklare at Tromsø kommune ligger høyt på gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke til hjemmesykepleie. Byrådet vil gå i gang med planleggingen av nye Kroken sykehjem og gjennomføre tiltakene som ligger i boligpolitisk handlingsplan.

Byrådet vil ha en gjennomgang av er hva tjenestekonsesjonene som er gitt private tilbydere av hjemmetjenester betyr økonomisk for kommunen. Byrådet har som uttalt mål at kommunens tilbud skal være det beste for innbyggerne. Private kontrakter som ikke er til gunst for kommunen skal sies opp.

Byrådet vil videreføre arbeidet med en kvalitetsplan og arbeidet med hverdagsrehabilitering som det forrige byrådet satte i gang. Byrådet vil også utvikle samarbeidet med Troms Fylkeskommune og NAV Tromsø med sikte på å få flere unge utdanningssøkere til å velge helsefagutdanning.

Byrådet vil at helse- og omsorgstilbudet skal være fleksibelt og ha høy grad av selvbestemmelse for brukerne. Velferdsteknolog kan gjøre hverdagen lettere for den enkelte. En tillitsreform vil være et ledd i dette arbeidet. Byrådet vil også prioritere å øke den faglige kompetansen på kognitiv svikt og demens, både i hjemmetjenesten og på sykehjemmene.

1304 Boligtiltak

Oversikt ansvarsramme 1304 Boligtiltak					
1304		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		-16 537 000	-16 537 000	-16 537 000	-16 537 000
Netto prisjustering		189 000	189 000	189 000	189 000
Sum tiltak		189 000	189 000	189 000	189 000
Netto ansvarsramme etter tiltak		-16 348 000	-16 348 000	-16 348 000	-16 348 000

Byrådet vil sette i gang bygging av flere utleieboliger. Det er avgjørende for alle å ha et trygt sted å bo, og boligbygging krever god samhandling mellom kommunen og utbyggere. Mangel på leieboliger har presset opp prisen både på leieboliger og på eierboliger. Det er derfor et stort behov for å bygge flere utleieboliger. Det er her boligmangelen i Tromsø er størst.

Byrådet vil starte planlegging av boliger for personer med ROP-lidelser. Flyktningssituasjonen gjør også et det er påkrevd at Tromsø kan framskaffe nok boliger til dette formålet.

1305 Kommnehelse

Oversikt ansvarsramme 1305 Kommnehelse					
1305		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		78 047 000	78 047 000	78 047 000	78 047 000
Netto prisjustering		14 000	14 000	14 000	14 000
Sum tiltak		14 000	14 000	14 000	14 000
Netto ansvarsramme etter tiltak		78 061 000	78 061 000	78 061 000	78 061 000

Byrådet vil understreke at godt folkehelsearbeid må foregå på alle samfunnsområder, og at kommunen skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive og gode liv. Vi vil derfor bruke samhandlingsreformen målrettet for å prioritere folkehelse, forebygging og rehabilitering. Byrådet vil også samarbeide aktivt med frivillige organisasjoner som har som formål å fremme folkehelse.

Ungdom i Tromsø har signalisert at de opplever et sterkt psykisk press fra omgivelsene som kan gi helseplager. Det psykiske helsetilbudet for barn og unge må forsterkes både i barnehager og i Tromsøskolen.

4.5. Byrådsavdeling for Næring, Kultur og Idrett

Byrådsleder Kristin Røymo (AP) for Kultur og Næring

Byråd Brage Larsen Sollund (AP) for Idrett

Kommunaldirektør: Bjarte Kristoffersen

Byrådsavdelingen for næring, kultur og idrett (NKI) omfatter enhetene Kultur, idrett, kulturskolen, kulturhuset, servicetorget, biblioteket, og næringsavdelingen. Budsjettet innbefatter også lovpålagt tilskudd til kirkelig fellelsråd og til andre tros- og livssynssamfunn.

Enheten har hatt flere år med betydelig kutt i budsjettene.

Kultur og næring

Oversikt ansvarsramme 1401 Kultur				
1401	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak	106 409 000	106 409 000	106 409 000	106 409 000
Netto prisjustering	51 000	51 000	51 000	51 000
Endring tilskudd til NOSO	-1 048 000	-1 048 000	-1 048 000	-1 048 000
Endring tilskudd til HT	-303 000	-303 000	-303 000	-303 000
Drift av Tvibit/Stasjon1	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Drift av Rådhuskantinen	400 000	400 000	400 000	400 000
Reversere innsparing internservicetjenester	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Reversere endret finansiering av trykktjenester	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Sum tiltak	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Netto ansvarsramme	109 409 000	109 409 000	109 409 000	109 409 000

Tromsø er en kommune i vekst og byen er en motor i utviklingen av Arktis. Vi har en ung og høyt utdannet befolkning, et variert næringsliv og vi tilhører en landsdel med rike naturressurser. Det er en sentral oppgave for byrådet, og byrådsavdelingen for næring, kultur og idrett å legge til rette for at mulighetene kan utnyttes. Vi vil at verdier skal skapes og da må vi stimulere til vekst og nyskaping. Det skal vi gjøre i tett dialog med det etablerte næringslivet og gründere.

Byrådets mål er at vi skal bidra til at alle som bor i Tromsø har noe å leve av og noe å leve for. Opplevelser gjennom kunst og kultur er viktig for menneskers livskvalitet, og et rikt kulturliv gjør kommunen til et godt sted å bo og besøke. Gjennom arbeid med kunst og kultur blir mennesker kreative, ansvarsfulle og selvstendige, og vi skaper sterke fellesskap og viktig mestring for unge og voksne. Slik blir kunst og kultur også helsefremmende, og vi bygger gode samfunn for fellesskapet og den enkelte. For oss vil økonomiplanperioden være preget av en sterk satsing på kultur, både gjennom tilbud for barn og unge, og gjennom våre prioriteringer scener, produksjoner, kulturskolen, utdanning innen kunst og kultur med mer, etter hvert som det økonomiske handlingsrommet er skapt.

Som strategi for framtiden, vil byrådet ta utgangspunkt i dagens næringsliv og legge til rette for bærekraftige framtidsnæringer. Det er ikke en politisk oppgave å peke ut hvilke næringer som skal vokse. Vår oppgave er å skape trygge rammevilkår for at Tromsø oppleves som en attraktiv by å

etablere virksomhet i, og en by der etablerte bedrifter finner det naturlig å ekspandere.

Tromsø har et betydelig internasjonalt potensial. Kommunen ligger perfekt plassert i Arktis for å kunne utnytte teknologi som fiber, satellitt og videokonferanse, og på den måten knytte våre kunnskaps- og utviklingsmiljøer tettere opp mot fremragende miljøer innen forskning, utdanning og næringsliv globalt.

Samtidig som vi stimulerer internasjonal vekst, er det en prioritert oppgave å ta på alvor de lokale utfordringene, for eksempel knyttet til lærlinger og yrkesfag.

Byrådet vil starte arbeidet med ny næringsstrategi for Tromsø kommune. Dette arbeidet skal ledes av Jarle Aarbakke, i tett samarbeid med byrådet og byrådsavdeling for NKI.

- Vi skal sikre stabile rammevilkår for næringslivet, og forenkle og effektivisere næringslivets kontakt med forvaltningen, og profesjonalisere kommunen som kunde gjennom forutsigbare kriterier for offentlige anskaffelser.
- Stimulere nyetableringer, med særlig vekt på knoppskytinger av kunnskapsmiljøene.
- Byrådet skal jobbe for bedre infrastruktur, veier, havner, flytilbud, og økt boligbygging.

Byrådet arbeider med å sikre prosjektfinansiering av en stilling relatert til teknologi og industri. Byregionprosjektet går inn i en viktig fase 2, og vil bli sentral for Tromsø kommunes samhandling og samarbeid med omkringliggende kommuner. Vi vil søke å etablere en støttefunksjon for diverse prosjektfinansiering, samt øke fokuset vårt på potensialet som ligger i arrangementsturisme. I tillegg til dette blir det sentralt for oss å arbeide videre med det marine og kystbaserte næringsfokuset som er etablert gjennom arbeidet med kystsoneplanen.

Drift av nye Tvibit i den gamle brannstasjonen, med større arealer og utvidet drift krever ressurser som ikke er lagt inn. Totalt må rammen økes med 1,5 MNOK.

Kirkelig fellesråd har ikke fått inflasjonsjustert sitt tilskudd de foregående fire årene. Tromsø kommune bruker svært lite på kirken i forhold til andre kommuner.

Idrett

Oversikt ansvarsramme 1402 Idrettstilbud					
1402		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		12 060 000	12 060 000	12 060 000	12 060 000
Netto prisjustering		18 000	18 000	18 000	18 000
NM på ski		0	-900 000	-900 000	-900 000
Basseng Tromvik		350 000	350 000	350 000	350 000
Tilskudd TUIL arena		0	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Driftstilskudd Storelvahall		0	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Byggetilskudd turnforeninga		0	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kjøp av turnforeningens andel av turnhall		3 500 000	0	0	0
Sum tiltak		3 868 000	4 968 000	4 968 000	4 968 000
Netto ansvarsramme		15 928 000	17 028 000	17 028 000	17 028 000

Byrådet satser på breddeidrett og vil i løpet av økonomiplanperioden arbeide for å få bygd flere idrettshaller. Byrådet er stolt over frivilligheten som legges ned i Tromsø, og vi ønsker å støtte opp om dette arbeidet. Vi gjør det fordi idrett skaper engasjement, samhold og har en rekke positive effekter for samfunnet. Bassenget i Tromvik åpnes, etter omdisponering av midler fra Helse og omsorg sine tilskudd til frivillige lag og foreninger

Den store satsningen på idrettshaller og nybygg vil gi oss kostnader når de står ferdig. Byrådet mener det er viktig å varsle disse kostnadene allerede nå slik at kommunestyret vet de kommer når vi tar beslutningene.

Tromsø kommune gjennomfører kvalitetssikring og gjennomgår nå mulighetene for kostnadsreduksjoner på Tromsø-badet. Endelig investeringsbeslutning planlegges i januar 2016. Kostnadene og driften ved bygging av Tromsøbadet, krever at Alfheim og Stakkevollan svømmehall stenges når det nye badet åpner. Samarbeidspartiene vil sørge for nødvendig vedlikehold av Alfheim i perioden frem til åpning, og forberede ny bruk av det unike bygget.

4.6. Byråd for byutvikling

Byråd: Ragni Løkholm Ramberg (AP)

Kommunaldirektør: Øystein Nermo

Byrådsavdeling for byutvikling omfatter rammene 1501 Byutvikling, 1502 Bydrift, 1503 Brann og redning og 1504 Vann og avløp.

Hovedtrekk

Byrådets hovedfokus ligger på de lovpålagte oppgavene, fremkommelighet, sikkerhet og beredskap. I tillegg er det et overordnet mål for byrådet å jobbe for et miljøvennlig Tromsø med lave utslipp, effektive transportårer og god tilrettelegging for myke trafikanter. Dette gjennomfører de valg som tas for hele byrådsavdelingen.

Tromsø er en by i vekst, med spennende planer og utviklingspotensial. Dette i kombinasjon med begrenset økonomisk handlingsrom, gjør det nødvendig å ta grep for å sikre riktig bruk av ressursene. Veksten medfører også et sterkt behov for videreutvikling og tilrettelegging av infrastruktur. Det er en uttalt ambisjon for byrådet at veksten i persontrafikk skal tas gjennom kollektiv, sykkel og gange. Dette må også gjenspeiles i politikken som føres. Tromsø må kombinere en offensiv satsing på kollektivtransport og sammenhengende gang- og sykkelveier med utbygging av veinettet. Byrådet vil også ta de nødvendige grep for å få på plass en bymiljøavtale for Tromsø.

Prosjektet kalt «Tromsømarka» avsluttes i 2016 med ferdigstillingen av Charlottenlund. Prosjektet fortsetter i bydelene Kvaløya og Tromsdalen, hvor det i perioden ligger inne midler for å ferdigstille infrastruktur til nytte og rekreasjon.

I tillegg slås denne posten («Tromsømarka/Marka») sammen med posten «Tur- og trimstier», til en felles post med ny tittel Tromsømarka. Denne posten skal hovedsakelig være drift av eksisterende anlegg, med unntak av nevnte prosjekt i bydelen. I perioden skal belysning være en prioritet.

Byutvikling

Oversikt ansvarsramme 1501 Byutvikling					
1501		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		33 525 000	33 525 000	33 525 000	33 525 000
Netto prisjustering		42 000	42 000	42 000	42 000
Planarbeid høyhus/nordbyen		2 250 000	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Sum tiltak		2 292 000	2 292 000	2 292 000	2 292 000
Netto ansvarsramme etter tiltak		35 817 000	35 817 000	35 817 000	35 817 000

Byutvikling har behov for et økt handlingsrom for å kunne sikre ressurser til nødvendig utrednings- og analysearbeid i forbindelse med egen planlegging. Samtidig som at presset på avdelingen har økt gjennom flere oppgaver og skjerpede myndighets- og kvalitetskrav, har enheten gjennom flere år hatt reduksjon i budsjettrammen. For å sikre arbeidet som skal gjøres med utvikling og boligbygging i Tromsø, styrker byrådet planavdelingen.

Det viktigste løftet for Tromsømarka som skal gjøres i perioden, knytter seg til arbeid med ny kommuneplan for marka, og å fastsette «marka» grensen. Det skal gjelde både grøntareal og areal i strandsonen med tilliggende områder. Byrådet avsetter midler til dette arbeidet, for å kunne utføre denne jobben uten at det går på bekostning av planarbeidet for øvrig.

Bydrift

Oversikt ansvarsramme 1502 Bydrift					
1502		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		66 830 000	66 830 000	66 830 000	66 830 000
Netto prisjustering		18 000	18 000	18 000	18 000
Reversere reduksjon i antall årsverk		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum tiltak		1 018 000	1 018 000	1 018 000	1 018 000
Netto ansvarsramme etter tiltak		67 848 000	67 848 000	67 848 000	67 848 000

Bydrift utfører tverrfaglige tjenester til mange enheter. Kommunale stordriftsfordeler, som langt på vei har forsvunnet de siste 10-15 årene, kan gjenvinnes. Bydrift har kompetanse og utstyr til å utføre flere tjenester for innbyggere og kommunale enheter.

Vintervedlikeholdet er utfordrende og her har kostnadsveksten vært betydelig de senere år. Byrådet ønsker å møte denne kostnadsveksten som følge av økt behov med å styrke Bydrift.

Bydrift har gjennom mange år ikke vært i stand til å utføre vedlikehold på ansvarsområdet, og hatt en mer begrenset drift enn ønsket og etterspurt. Byrådet vil derfor i planperioden overføre en større andel av virksomheten til egenregi. I et presset privatmarked vil dette ha en besparende effekt på både kort og lang sikt. Det fordrer styrkede rammer for vintervedlikehold, og ikke ytterligere nedbemanning.

Brann og redning

Oversikt ansvarsramme 1503 Brann og redning					
1503		2 016	2 017	2 018	2 019
Netto ansvarsramme før tiltak		41 221 000	41 221 000	41 221 000	41 221 000
Netto prisjustering		38 000	38 000	38 000	38 000
Økt minimumsbemanning		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Ny leder beredskap		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Prosjektstilling nytt nødnett		-850 000	-850 000	-850 000	-850 000
Økning abonnement nødnett		-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000
50 %-stilling materialforvalter Siv.forsvar		500 000	500 000	500 000	500 000
Opplæring/kompetanseheving		700 000	700 000	700 000	700 000
Sum tiltak		688 000	688 000	688 000	688 000
Netto ansvarsramme etter tiltak		41 909 000	41 909 000	41 909 000	41 909 000

Brann og redning utarbeidet i april 2015 en økonomisk analyse hvor man gjennomgikk alle driftskostnader og tjenester. Hovedfokus har vært de lovpålagte tjenestene, tilbud av andre tjenesteområder, sykefraværet og alternativ organisering. Grunnet strenge føringer i lov og forskrift er handlingsrommet begrenset. I perioden kommer krav om økt minimumsbemanning, hvilket medfører økte kostnader.

Brann og redning har revidert sin brannordning gjennom en ROS-analyse. Forslag til ny brannordning vil komme til politisk behandling innen utgangen av året, dog senest første kvartal 2016. Det stilles stadig høyere kvalifikasjonskrav til brannmannskapene, noe som gjenspeiles i ny brannordning. ROS-analysen omfatter fagområdene og ikke administrasjonen.

5. Sentrale poster

Frie inntekter 1103	2016	2017	2018	2019
Netto ansvarsramme	-3 665 660 000	-3 704 470 000	-3 790 920 000	-3 855 210 000
Rammetilskudd	33 630 000	75 040 000	145 150 000	196 300 000
Skatt på inntekt og formue	-57 080 000	-100 800 000	-138 660 000	-174 050 000
Eiendomsskatt	-86 500 000	-86 500 000	-110 500 000	-134 500 000
Sum netto ansvarsramme	-3 775 610 000	-3 816 730 000	-3 894 930 000	-3 967 460 000

Eiendomsskatt

Forrige alminnelige taksering i Tromsø kommune ble gjennomført i årene 2004 og 2005, med virkning fra skatteåret 2006. Kommunen har etter 10 år anledning til å foreta en ny alminnelig taksering. Ny alminnelig taksering vil ivareta prisutviklingen i eiendomsmarkedet, i tillegg til at dette vil medføre en gjennomgang og kvalitetskontroll av takstgrunnlagene. I motsetning til hvordan situasjonen var ved forrige alminnelige taksering, legger Tromsø kommune til grunn at kvaliteten på takstgrunnlaget nå generelt er høy. Prisutviklingen kan dermed ivaretas ved å gjennomføre kontorjustering av takstgrunnlaget. I tillegg er det usikkerhet knyttet til framtidig kommunesammenslåing som medfører at det anses lite hensiktsmessig å starte med en ny alminnelig taksering som bare skal gjelde Tromsø kommune. Kommunen kan derfor gjennomføre en kontorjustering av takstgrunnlagene med inntil 10% ihht. eieendomsskattelova § 8 A-4. Byrådet foreslår med dette å justere takstgrunnlaget med 8 % i 2016.

Det er ikke lagt inn økning i skattøret for perioden. Den framtidige økningen i skatteinntekten skyldes tilvekst av bygninger som medfører øking i takstgrunnlagene.

Eiendomsskatt utliknes for alle eiendommer i kommunen, som ikke etter lov, eller kommunestyrets vedtak er gitt fritak. Kommunestyrets fritak er beregnet til om lag 5 millioner kroner som er tatt hensyn til ved utarbeidelse av budsjettet.

Inntekten fra eiendomsskatt kan reduseres ved å øke bunnfradraget eller redusere promillesatsen. Motsatt vil en reduksjon av bunnfradrag eller økning av promillesats hver for seg eller i lag øke inntekten. Med dagens satser belastes over halvparten av alle eiendommer, de fleste boligeiendommer, mellom kr. 1 000 – 3 000 pr. år i eiendomsskatt. En økning i promillesats uten at bunnfradraget endres vil medføre en kostnadsforskyvning for denne gruppen. En endring av bunnfradraget vil endre sammensetningen i gruppen av eiendommer med midlere skatt, ved at store eiendommer med flere bunnfradrag kommer rimeligere ut enn hva sammenlignbare eiendommer uten flere bunnfradrag vil oppleve. Dagens ordning later til å ha betydelig større aksept i befolkningen enn da bunnfradraget var større.

En økning av promillesatsen, til 5,5 promille, samt kontorjustering på 8 %, gir en samlet økt inntekt for kommunen på 86,5 millioner kroner i 2016. For en gjennomsnittlig boligeiendom (slik denne er definert i KOSTRA sammenheng) vil denne endringen utgjøre i overkant av 3000,- kr. pr. år. Flere bunnfradrag vil redusere grunnlaget for beregningen og også kostnadseffekten ved regulering av promillesatsen.

	2015	Vekt	2016*	Vekt
Lønnsvekst	3,3 %	0,67	2,7 %	0,67
Varer/tjenester	2,5 %	0,33	2,5 %	0,33
Deflator	3 %	1	2,7 %	1

* Deflator anslag for 2016, jfr. statsbudsjett 2016.

Diverse fellesutgifter 1104				
1104	2 016	2 017	2 018	2 019
Netto tjenesteramme	94 834 000	96 685 000	92 457 000	92 673 000
Redusert lønnsavsetning grunnet endret deflator	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000
Sum tiltak	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000	-12 213 000
Netto tjenesteramme	82 621 000	84 472 000	80 244 000	80 460 000

Renter og avdrag 1105				
1105	2016	2017	2018	2019
Netto ansvarsramme	331 593 000	343 870 000	420 953 000	478 788 000
Renteutgifter andre långivere	31 100 000	43 900 000	18 800 000	27 400 000
Avdrag lån	1 378 000	15 427 000	9 314 000	9 189 000
Sum nye tiltak	32 478 000	59 327 000	28 114 000	36 589 000
	0	0	0	0
Netto ansvarsramme	364 071 000	403 197 000	449 067 000	515 377 000

Interne finanstransaksjoner 1106	2016	2017	2018	2019
Avskrivninger	4 795 156	24 402 528	19 456 247	24 943 254
Motpost avskrivninger	-1 795 156	-21 402 528	-16 456 247	-21 943 254
Endring avsetning disp.fond	9 023 000	-18 566 000	0	0
Endring bruk av disp.fond	0	0	-2 000 000	-9 838 000
Sum interne finanstransaksjoner	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Langsiktig gjeld

Utvikling og sammensetning av lånegjeld

Byrådet har budsjettert med et låneopptak på 1069,8 mill. kr. i 2016. Den skattefinansierte andelen er imidlertid på 670,8 mill. kr. i 2019 vil den skattefinansierte delen av lånegjelden være på 4.128 mill. kr.

Finansforvaltningen i Tromsø kommune skal sikre stor forutsigbarhet i netto finanskostnader som mulig. I tillegg til å ivareta den daglige likviditetsoppfølging skal finansforvaltningen ivareta låneopptak og forvaltning av gjeldsportefølje samt plasseringer av langsiktige finansielle aktiva. Til flere av de større investeringsprosjektene er det knyttet renterefusjonsordninger og gjennomgangen av finansforvaltningen settes først fokus på dette før det redegjøres for utviklingen i langsiktig gjeld, kapital utgifter og kapitalinntekter. Til slutt knyttes det noen kommentarer til kommunens likviditetsutvikling.

Tabell 1 Nye låneopptak 2016-19 (i mill.kr)

	2016	2017	2018	2019
Lån - Ordinære skattefinansierte investeringer	670,8	632,9	417,7	202,9
Lån – Vann og avløp	131,0	149,0	163,0	142,0
Lån – Boliger	48,0	48,0	48,0	48,0
Lån- rentestøtte skole	20,0			

Startlån	200,0	200,0	200,0	200,0
Sum nye låneopptak	1069,8	1029,9	828,7	592,9

Deler av denne økningen i lånegjeld er knyttet opp til inntektsgivende investeringer. Det gjelder blant annet låneopptak til;

- Vann og avløp og (VA) hvor renter og avskrivninger delvis dekkes av kommunale avgifter
- Statlig rentestøtteordning til skolebygg og svømmebasseng
- Startlån i Husbanken som kun er en videreformidling av lån.

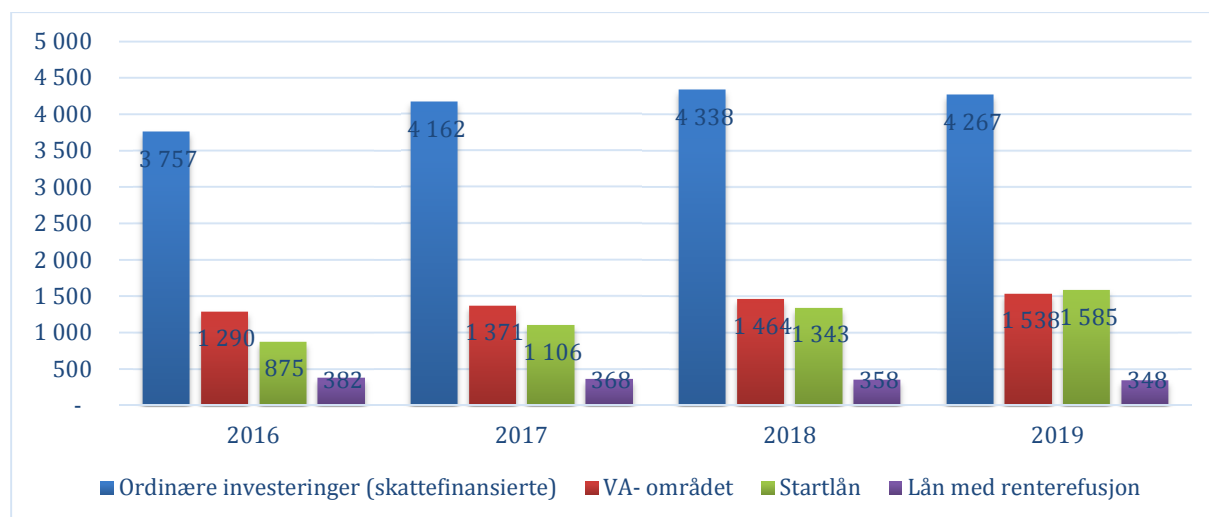
Låneopptak til ordinære investeringer må dekkes av kommunens frie inntekter. Det er en målsetning om å stabilisere og redusere årlige kapitalutgifter.

Sammensetning av kommunens lånegjeld vil i økonomiplan 2016-19 se slik ut;

Tabell 2 Sammensetning lånegjeld 2016-19 (i mrd.kr)

	2016	2017	2018	2019
Ordinære investeringer (skattefinansierte)	3 783	4 217	4 408	4 128
VA- området	1 290	1 371	1 464	1 538
Startlån	875	1 106	1 343	1 585
Lån med renterefusjon	402	388	378	368
Sum lånegjeld	6 350	7 082	7 593	7 619

Figur 1 Utvikling i lånegjeld 2015-2018

Rentekompensasjon for investeringer

Tromsø kommune mottar rentekompensasjon fra staten gjennom ulike ordninger. Følgende ordninger, med ett samlet beregningsgrunnlag pr 31.12.15 på 413,8 mill.kr, gjelder;

- Investeringer i grunnskolen – reform 97
- Investeringer innenfor eldreomsorg

- Investeringer vedrørende skoleutbygging / opprustning
- Investeringer i skolebygg / svømmebasseng
- Investeringer i skolebygg / svømmebasseng, ny utvidet ordning

Tabellen nedenfor antatt utvikling i rentestøtte. Det er budsjettert med 2 % rente i 2016-2017 og 3 % rente i 2018-2019.

Tabell 3 Rentekompensasjon investeringer (i mill. kr)

	2016	2017	2018	2019
Refusjon grunnskolen	-3,5	-3,5	-	-
Refusjon eldreomsorg	-6,9	-6,9	-8,2	-8,1
Refusjon skoleutbygging	-4,6	-5,9	-5,8	-4,9
Refusjon skolebygg / basseng	-3,2	-5,0	-6,5	-6,5
Refusjon skolebygg / basseng ny	-0,4	-0,4	-0,6	-0,6
SUM	-18,6	-21,7	-21,1	-20,1

Renteinntekter

Det er budsjettert med 2,0 % rente i 2016 og 2017, mens det forventer noe høyere rente utover i perioden og man budsjetterer derfor med 3 % i årene 2018-19 på kommunens plasseringer. Det forventes årlige renteinntekter på 10 mill.kr i 2016, 8 mill.kr i årene 2017-18 og 6 mill. kr. i 2019. Nedgangen er på grunn av gjeldende bankavtale med god innskuddsrente som går ut og høyere investeringsaktivitet som vil prege likviditeten.

Årlige renteinntekter er til enhver tid avhengig av likviditetsutvikling, og for kommunens del blir det mer utfordrende likviditet på bank på grunn av høyere investeringsaktivitet. Det er store byggeprosjekter i årene framover, og likviditeten kommer til å bli enda mer presset. Det er derfor en målsetning å legge til rette for fremtidig økonomisk drift som styrker kommunens likviditet de neste årene ved hjelp av årets låneopptak tas opp tidlig i året.

Byggelånsrenter

Byggelånsrenter føres som en del av anskaffelseskosten for investeringen, og krediteres som finansinntekt i driftsbudsjettet. Høyere investeringsnivå medfører at byggelånsrentene øker i årene 2016-19 til tross for lave renteanslag i årene framover. Det budsjetteres med byggelånsrenter på om lag 4,5 mill.kr i 2016, med en stigning til hhv. 5,5 mill.kr i 2017, 6,5 mill.kr i 2018 og 7,5 mill.kr i 2019.

Kapitalutgifter

Renteanslag

Renteanslaget fastsettes til 2,0 % i 2016-17, mens for årene 2018-19 budsjetteres det med 3 %. Dette gjelder for nye låneopptak, og for eksisterende lån med flytende rentebetingelser. Renteanslaget er basert på forventet rentebane fra Norges Bank, samt de forventninger som ligger i rentemarkedet fremover. Det er forventet fortsatt lave renter fremover, men det knyttet stor usikkerhet til fremtidige renteanslag fordi det vanskelig å anslå hvilke konsekvenser gjeldskrisen i resten av verden og redusert økonomisk vekst vil ha på norsk økonomi i de neste årene. Det er priset inn 1-2 rentekutt i 2015 og 2016.

Lånerenten til kommunene ser ut til å kommet til et minimum. I dag får kommunene et påslag på 0,3-0,4 % til flytende kortsiktig rente. Årsaken er delt, ene grunnen er investorer har kommet til

et minimum på hvilke rente de ønsker å plassere sin ledig kapital, og det andre er stor risiko knyttet til makroøkonomien. I Norge er oljeprisen lav, inflasjon svak, svak kronekurs og gjeldsvekst blant husholdningene er høy. Ute i verden preges turbulensen med frykt for svakere vekst i Kina og myndighetens evne til å håndtere problemene.

Kommunen må også gjøre nye sikringer de neste årene på grunn av økt investeringsaktivitet og gjeldende sikringer som løper ut, som også vil utgjøre et påslag i margin på flytende rente.

Figur 2 Norges Bank rentebaneprognose for perioden 2016-2019

Avdragstid

Kommunelovens § 50 nr 7a) regulerer hvor store årlig avdrag en kommune må utgiftsføre. Hver kommune skal betale avdrag i en slik grad at avdragstiden på kommunes lån er lavere enn gjennomsnittlig veid levetid på kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Det foreslås å benytte forenklet metode for beregning av årlige avdrag. Metoden tar utgangspunkt i forventede årlige avskrivninger, fremtidig lånegjeld og kommunens samlede anleggsmidler.

Under vises en oversikt over beregnet avdrag ekskl. startlån i perioden 2016-19 (i mill.kr)

	2016	2017	2018	2019
Budsjetterte avdrag:	237,2	267,2	281,0	324,7

Byrådet har sett seg nødt til og utgiftsførte avdrag i 2016-19 til ett minimum iht. kommunelovens regler. Økte årlige avskrivninger samt høye årlige låneopptak gjør at utgiftsførte minimumsavdrag stiger langt sterkere enn det som ligger til grunn i gjeldende økonomiplan.

Opprydding havnebasseng – Tromsø Havn KF

Tromsø kommune har forpliktet seg og dekke kapitalutgifter tilknyttet lån på om lag 25 mill.kr som Tromsø havn KF opptar til opprydding av havnebassenget. Prosjektet medfører at kommunen må dekke om lag 1,5 mill.kr årlig i kapitalutgifter til prosjektet.

Samlede kapitalutgifter

Tabell nedenfor oppsummerer utvikling i kapitalutgifter for 2016-19.

Tabell 4 Netto renter og avdrag (i mill.kr)

	2016	2017	2018	2019
Renteutgifter inkl. startlån	169,1	179,1	222,5	246,1
- Avtale finansiering, Skredsikring Isbergan	0,6	0,6	0,6	0,5
- Avtale finansiering, Opprydding havnebasseng	1,5	1,5	1,5	1,5
- Avtale finansiering, Fylkesbibliotek	-0,6	0,6	1,6	0,5
- Fordelte byggelånsrenter	-4,5	-5,5	-6,5	-7,5
- Renteinntekter inkl. gebyrinntekter	-10,0	-8,0	-8,0	-6,0
- Mottatte renter Startlån	-14,0	-17,3	-28,6	-31,8
Netto renteutgifter	142,1	149,8	180,9	202,2
Sum avdragsutgifter	237,2	267,2	281,0	324,7
Netto gjeldsavdrag	237,2	262,2	281,0	324,7
Totale netto renter og avdrag	379,3	417,0	461,9	526,9

Netto renteutgifter stiger fra 2016 til 2019 på grunn av høy lånevekst kombinert med forventninger om noe høyere rentenivå fra og med 2018, samt større årlige avdragsbelastninger.

Premieavviket påvirker likviditeten

Budsjett- og regnskapsforskifter pålegger kommunestyret et særlig ansvar for å sikre at kommunen har så god likviditet at løpende forpliktelser kan dekkes. Tromsø kommune har i dag ikke problemer med likviditeten noe som bl.a skyldes stor beholdning av både ubrukte lånemidler og ubrukte avsetninger til fond.

Tromsø har på linje med andre kommuner likviditetsmessige utfordringer knyttet til regnskapsmessige føringer av pensjon. I 2002 innførte kommunaldepartementet ordning med premieavvik, som oppstår ved at kommunene betaler mer i premie til pensjon enn det som regnskapsmessig utgiftsføres. Premieavviket i kommune-Norge har økt betydelig de senere år og utgjør nå i underkant av 30 milliarder kroner per utgangen av 2014. Det gjør at den daglige likviditet ofte er svakere enn det som fremkommer når man isolert sett ser på kommuneregnskapet. I Tromsø har premieavviket steget og var ved utgangen av 2014 på 233 millioner kroner.

Investeringer

Byrådsavdeling for Finans

IKT-investeringer (prosjekt 1962)

I budsjettforslaget for 2016 er det lagt inn investeringer i IKT for 18,2 millioner kroner. Investeringene fordeler seg på skolesektoren med 8,8 millioner kroner og helse- og omsorgssektoren med 5,8 millioner i utstyr. I tillegg kommer ytterligere satsing på grunninvesteringer i sentral datainfrastruktur. Kommunens satsing på velferdsteknologi og IKT i skolen er satsingsområder i hele økonomiplanperioden.

Bredbånd distrikt(prosjekt 1975)

Utbygging og drift av bredbåndsnett for innbyggere og næringsliv i de distriktsområdene i Tromsø kommune som ikke ble dekket i forrige utbygging. Utbyggingsperiode er 2016 og 2017, med full drift innen utgangen av 2017. Kostnadsramme 36 mill. kroner hvorav kommunens andel er 9 mill. over to år. Statens tilskudd er 27 millioner kroner.

Nytt arkivsystem(prosjekt 1171)

Kommunens arkivsystem i dag – ESA er i utgangspunktet et utdatert system som ikke innehar de sikkerhetsfunksjoner som kreves etter dagens lovgivning. Dagens system er heller ikke et helhetlig system for hele kommunen. En betydelig del av arkivdanningen i kommunen skjer i manuelle separate arkiver hvor det arkiveres fysisk ute på tjenestestedene.

Dagens arkiv og dokumentasjonssystem er ikke et heldekkende system for Tromsø kommune. Det har heller ikke tilstrekkelig sikkerhet innebygget til å dekke kommunens behov for dokumenthåndtering. Det må det etableres et prosjekt som ivaretar målsettingen om å anskaffe et arkiv- og dokumentasjonssystem som sikrer at kommunen følger gjeldende lovgivning knyttet forvaltning, arkivdanning og personsikkerhet. Et system må også dekke behovet for hele Tromsø kommune.

Det vil være en svært omfattende prosess å etablere et slikt system. Det vil kreve mange års planlegging. Det bør derfor etableres en prosjektorganisasjon som får i oppgave å gjennomføre en kartlegging av behov og kravspesifikasjoner, gjennomføre en anbudsrunde og ivareta implementering av nytt system. Til å lede prosjektet tilsettes det en prosjektleder lønnet av prosjektet for 4 år. Det foreslås bevilget 16 mill fordelt over 4 år.

Ivaretagelse brannkrav (prosjekt 6189)

Den løpende bevilgningen til ivaretagelse av brannkrav videreføres. Denne budsjettposten omfatter lukking av avvik etter branntilsyn (offentlig pålegg).

Strakstiltak bygg (prosjekt 4418*)

Dette prosjektet gjelder handikaptilpasning i eksisterende bygg, i hovedsak skolebygg.

Oppgradere VA-anlegg i distriktet (prosjekt 4456)

Dette er avløpsanlegg som i forhold til gebyrøkonomien defineres som privat selv om det er kommunen som eier dem. Det er å regne som en annen stikkledning fra et kommunalt bygg.

Det foreligger pålegg om å oppgradere 11 VA-anlegg i distriktene. Først ut er Berglund med et kostnadsestimat på 2,5 millioner med frist til å utføre tiltaket innen 2016.

Kostnadsestimatet for de andre 10 tiltakene er foreløpig ikke klar.

Når anleggene er satt i stand kan en drøfte overdragelse til VA. Dette betyr at alle abonnenter må betale vanlige offentlige avløpsgebyrer.

Energi-miljø- og klimatiltak (prosjekt 4404*)

Det legges opp til gjennomføring av EPC-prosjekter (energisparkontrakter).

For tiden gjennomføres fase 1 (prosjektutvikling, anbud og analyser/kartlegging), som dekkes av prosjekt 4404. Når fase 1 er ferdig vil et forslag til konkrete investeringer og kostnader fremmes for kommunestyret for bevilgning i egen sak. EPC-prosjekter skal gi garanterte besparelser i energikostnadene, normalt 30%. Dette dekker også renter og avdrag. Det første prosjektet forutsettes å dekke ca 80.000 m² (10 bygg).

Grunnerverv / erverv av bygg- og boliger (prosjekt 6137)

Grunnerverv utgjør en kontinuerlig prosess, årlig foretas et stort antall grunnerverv til fortausprosjekter og v/a sektoren. Denne prosjektbevilgningen dekker erverv som ikke er finansiert over egne prosjekt pga. behov for utvidelse av eksisterende tomter til skoler, barnehager o.a.

Sikringsprosjekter friområder og strandområder

Etablering av veger og stier i strandområdene og friområdene har stor betydning både for trivsel og folkehelse. Prosjektene som prioriteres inngår i handlingsplanen for sikring av friområder og strandområder som kommunestyret vedtok i 2008, og følger de tiltak som prioriteres av Park- og veg.

Utvikling av kommunale eiendommer (prosjekt 6141)

Kommunen eier flere større utbyggingsområder til bolig og noen mindre, samt en større (Tønsnes), til næring. Det er vesentlig at kommunens utbyggingsområder utvikles med et tosidig fokus. Det vil tilrettelegges egne arealer for etablering av bygg til offentlig/privat tjenesteyting og til boligtyper kommunen har et særlig ansvar for å få etablert. I tillegg er det utbyggingsområder som kan reguleres og tilrettelegges for salg.

Utbyggingsavtaler (prosjekt 6032)

Det årlig bevilgede beløp på ca. kr. 2 mill., kan kommunen bidra med overfor private utbyggere, til etablering av nødvendig infrastruktur. Akkumulert bevilgning på 6,12 mill. kr. må disponeres til delvis offentlig- / delvis privat finansiering av ny internveg som er under regulering på Langnes og til øvrige forpliktelser knyttet til infrastruktur som fremkommer av kjøpekontrakt med hhv. Coop/Jekta og IKEA.

Kjøp av tomtearealer (prosjekt 6035)

Tromsø kommune og Troms Fylkeskommune har inngått en intensjonsavtale om makebytte av betydelige arealer. De konkrete eiendomsoverdragelsene vil ventelig gjennomføres i løpet av 2015, og vil for kommunens del dekkes over dette prosjektet. Kommunen vil bl.a. sikre seg

areal til utvidelse av Borgtun skole. Hvilke summer dette vil medføre avklares suksessivt, da eiendommene er under taksering.

Løpende bevilgning på kr. 40 mill. årlig videreføres i perioden og finansieres med tilsvarende salg av eiendommer.

Grunnerverv / innløsning (prosjekt 6137*)

Som en konsekvens av at det i reguleringsplaner (også private planer) avsettes areal til friområde, offentlige bygg, vegformål o.l. kreves disse innløst. Så fremt plan- og bygningslovens krav i så måte er oppfylt, har grunneier krav på at kommunen overtar arealene og betaler for disse. Det foreligger pt. et slikt innløsningskrav, som er under juridisk vurdering. Det foreligger sannsynlighet for at kommunen må foreta innløsning.

Etablering av veger og stier i strandområdene og friområdene har stor betydning både for trivsel og folkehelse. Kommunen kan få statlige tilskudd til erverv av Folkeparken, arbeidet med ny regulering av dette viktige friområdet er igangsatt. Det foreligger og behov for erverv på toppen av øya, som ledd i gjennomføring av Tromsømarka-prosjektet.

Utvikling av kommunale eiendommer (prosjekt 6141*)

Når det gjelder tilrettelegging av boligområder er det inngått et samarbeid om med Arnestedet AS om utvikling av Einerhagen. Det skal fremmes ny reguleringsplan med høyere utnyttelse. Det er innhentet konsulentfirma for regulering av 2 mindre kommunale tomter i Hamna til boligformål. Reguleringsarbeidet påbegynnes i mai 2015. I samarbeid med Skjelnan Utbygging AS utarbeides nå reguleringsplan for området nord for Skjelnan skole. Planarbeid for Mortensnes forutsettes igangsatt til høsten etter at kommuneplanens arealdel er vedtatt.

Pga. begrensede prosjektleder-ressursene på Eiendomskontoret, har disse frem til nå i hovedsak blitt brukt til å ferdigstille arbeidet med industriområdene Nordøya øst, Maritimt Industriområde (MIO), mens Skattøra er ferdig regulert. Reguleringsplan er fremmet for den nordligste delen av MIO, endelig forslag er sendt til byutvikling og er under behandling. Planforslaget forutsettes lagt til offentlig ettersyn i løpet av april 2015. To tomter er allerede solgt, to er under utvikling, mens en er klar for salg. Arealene på Nordøya selges i hovedsak som ikke ferdig utfylt sjøgrunn. Det er kun brukt midler til planlegging.

Byområder omreguleres til annet formål og nye funksjoner, dette stiller krav til god byomforming. I området sentrum sør/Strandvegen har det pågått forberedende arbeid med regulering med sikte på salg av kommunale arealer. Det har vært ført dialog med Aker Solutions, Statsbygg og Arthur Buchardt. Utbygging av området er krevende med ulike planer og aktører, samt komplisert infrastruktur som krever mye omlegging. Området må påregnes fullstendig omdannet i løpet av få år, prosessene i dette området er ikke fullført. Det er brukt midler til planlegging, takseringer og rådgivende ingeniøroppdrag.

Langs hele Stakkevollvegen skjer store endringer. Mange private planområder er under utvikling, utbygging av de private områdene må koordineres med kommunens prosjekt på Stakkevollvegen. Kostnader til veg- og fortaus-utbygging fordeles mellom kommunen og de private eierne, og forhandles i utbyggingsavtalene i fortløpende forhandlinger med utbyggerne. Det vil fremmes en prinsippsak om fordeling av kostnader mellom private og kommunen, når det er gjennomført mer detaljert kostnadsberegning av vegutbyggingen. Den kommunale andelen finansieres over Tromsøpakke III.

Byrådsavdeling for Utdanning

Brensholmen skole - restaurering(prosjekt 2025)

Ny sak om alternativ rehabilitering/ nybygg i oktober 2015, deretter konkurranse på prosjektering med valg arkitekt/ rådgivere.

Forprosjekt med totalentreprisegrunnlag ferdig 2. kvartal 2016. Konkurranse totalentreprise etter ferien med valg entreprenør nov/ des. 2016. Med forventet byggetid 14-15 mnd er skolen ferdig mars 2018.

Økonomi

Alternativ 1 vil ha en rammekostnad på 107,4 mill kr. Alternativ 2, ny skole i hht. Kunnskapsskolen, men med redusert innspill vil ha en rammekostnad på 134,2 mill kr. Det siste alternativ, nybygg i hht. Kunnskapsskolen med alle innspill medtatt og for 125 elever vil ha en rammekostnad på 150,7 mill kr.

Avsatte midler i øk.planen fremskrevet til juli 2015 gir 8,7 % økning, dvs. til totalt 105,6 mill kr. For dette beløp vil det være mulig å bygge ny skole på eksist. skolegrunn og basert bruk av eksisterende fundamenter med bruttoareal 1750 m2 inkl. nye garderober for basseng på bakkeplan. I dette tilfelle vil ikke skolen bygges i hht. Kunnskapsskolens prinsipp.

Valg av dette alternativet medfører at det ikke vil være mulig å utbedre / rehabilitere gymsal og svømmebasseng. Det vil heller ikke være tilstrekkelige økonomiske rammer til å rive gammelskolen.

Byrådet har vedtatt å gå inn for å rive eksisterende skolebygg og bygge ny skole på eksisterende tomt. Skolen bygges i hht. Kunnskapsskolen med elevtall på 100 elever. Brutto areal for nyskolen er satt til 1900 m² med rammekostnad kr. 134 250 000. Gymsal og basseng utbedres i hht. tilstandsrapporter.

Sommerlyst skole (prosjekt 203001)

Det er stor aktivitet på byggeplassen. Bygningen er tett, og det pågår arbeid innvendig og på fasade. Fremdriften er pr i dag i henhold til planen med overlevering til byggherre 30. mai 2016. Utomhus vil bli ferdigstilt høsten 2017. Det er pr i dag ingen signaler på at kostnadsrammen vil bli overskredet.

Ramfjord skole - tak/fasader (prosjekt 2031)

Budsjetterte midler vil bli disponert til innleie av rådgivere for å prosjektere tiltaket som må gjennomføres. Prosjektet er noe forsinket. Restaureringen av tak og fasader forventes utført i 2016 innenfor ei ramme på 14 millioner kroner.

Solneset skole - utvidelse(prosjekt 2032)

I sak 45/15 i kommunestyret 25.03.15 er det vedtatt at det må utredes hvorvidt det er mulig å utvide arealene på Solneset skole samtidig med at provisoriet erstattes. Strukturmeldinga «Skolestruktur barneskoler Tromsøya» definerer et behov for å øke skolens kapasitet til 350 elevplasser mot dagens 200. Utvidelse av skolekapasitet er nødvendig for at det skal kunne åpnes for detaljregulering for boligareal overfor skolen (plan 1571).

En utvidelse av kapasitet vil i stor grad medføre arealøkning utover en ren erstatning av lokaler i paviljong som skal fjernes. Kunnskapsskolen er vedtatt som grunnlag for utvidelse, noe som også generer andre arealrammer. Det er stor kostnadsusikkerhet knyttet til eventuelt

kjøp av avsatt tomt til skoleformål overliggende eksisterende skoletomt. Tidligere bevilgning var ikke tilstrekkelig for det utvidete prosjektet som er vedtatt.

Ferdigstilling med prøvedrift er planlagt første kvartal 2018 og ferdigstilling uterom sommer 2018. En sikrere fremdriftsplan legges frem etter prosjektering forprosjekt er ferdig og når entreprenør er på plass. Prosjekteringsgruppe er kontrahert og utredning er påbegynt. Det jobbes frem et forprosjekt og utlysning av konkurranse for totalentreprise er satt til starten av 2016.

Ersfjordbotn skole(prosjekt 2037)

Arbeid med vurdering av utbygging/ombygging er iverksatt. Kostnadsbehov utarbeides i forhold til dette. Bevilgningen fra 2015 er overført til 2016.

Ungdomsskole Storelva

Det foreslås oppført ny ungdomsskole på ledig kommunal tomt på Storelva. Skolen må ha en kapasitet på 540 elever, og bygges i tråd med de føringer som ligger i Kunnskapsskoledokumentet for Tromsø kommune .

I henhold til prognosene og flyttmønstret , vil elevtallet på ungdomstrinnet passere 500 elever ca år 2018. Kapasiteten på Kvaløysletta skole er 360 elever. Skolen har i dag 349 elever, mens 90 elever har sitt skolested på Storelva skole på grunn av manglende arealer ved Kvaløysletta skole.

Presset på barneskolene sør på Kvaløysletta er økende. Særlig gjelder dette Kaldfjord, Storelva og Selnes skoler. Ved bygging av ny, felles ungdomsskole vil det utløses ledige arealer ved barnetrinnet på Storelva skole, noe som vil kunne bedre situasjonen også ved naboskolene

Arealer og kostnader er basert på nye Sommerlyst skole.

Normalhall - Storelva skole (prosjekt 2035)

Kommunestyret vedtok 27.5.2015 å gi en tilleggsbevilgning på kr 35,2 millioner for å kunne realisere normalhallprosjektet på Storelva. Total kostnadsramme er 70,2 millioner. I tillegg til den idrettslige delen, etableres det fellesarealer hvor det også legges til rette for en bibliotekfilial og fritidsklubb. Det vil være fokus på sambruk av arealer. Konkurransen om utførelse er berammet utlyst i løpet av høsten, med en kontrahering av entreprenør rundt årsskiftet. Byggestart skjer til våren.

Utførelsen er planlagt som en totalentreprise, hvor prosjektering og utførelse skjer delvis parallelt. Normalhallen skal stå ferdig i løpet av første halvdel av 2017. Fremdriften er i rute og i tråd med politiske føringer.

Barnehage for funksjonshemmede barn (prosjekt 2330)

Det er gjennomført prekvalifisering av tilbydere til en totalentreprise (entreprenør og rådgivere) til oppdraget. Prosessen er videreført med to tilbydere. Disse er i gang med utarbeidelse av tilbud for barnehage og barnebolig. Tilbudet leveres siste del av oktober 2015. Planlagt byggestart første halvdel 2016.

Sikkerhetstiltak uterom barnehager (prosjekt 2332)

Barnehagegjerder som er råtne eller for lav fjernes og erstattes med helt nye gjerder. I tillegg benyttes tildelte midler til utskifting av lekeapparater som ikke tilfredsstiller krav i sikkerhetsforskriften. Det foreslås bevilget 7 millioner kroner i perioden 2016-2017 utover bevilgningen i 2015 på 5 mill kroner..

Byrådsavdeling for Helse og omsorg

Nytt sykehjem – Otium (prosjekt 300101*)

Otium bo og velferdssenter detaljprosjekteres og bygges innenfor en økonomisk ramme på 785,50 millioner kroner. Dette finansieres gjennom tilskudd fra Husbanken på 258 millioner kroner, mva kompensasjon på 157 millioner og et kommunalt lån på 370 millioner kroner.

Forprosjektet ble presentert i juli 2015 er helt i tråd med programmering og funksjonskrav som har fulgt prosjektet siden avsluttet skisseprosjekt. Prosjektet har ikke økt i omfang og alt er ferdig definert mht arealer og funksjoner slik at det ikke er behov for endringer av vesentlig eller økonomisk karakter i detaljprosjektet.

Forprosjektet er levert komplett med tegninger, beskrivelse og kostnadskalkyle og ble lagt fram for styringsgruppen 13.07.2015. Kostnadsestimater etter forprosjektet er på 785,5 millioner kroner i samlet prosjektkostnad.

På bakgrunn av prisstigning, økt infrastrukturkostnader ifm med VA samt andre faktorer som inventar, utstyr og velferdsteknologi ble budsjettrammen i prosjektet økt etter vedtak i kommunestyret august 2015. Prosjektet skal stå ferdig i 1. kvartal 2018.

Helsehus (prosjekt 3100)

Det har vært tilbudskonkurranse på totalentreprise med innlevering 24. august. Konkurransen resulterte i at det kun kom ett tilbud på helsehuset.

Tilbudet viser bruttoareal på 5800 m2 og har en tilbudssum på 130 mill kr. ekskl. mva. Det vil knytte seg usikkerhet til omfang/ størrelse og hva totalentreprisen vil koste da det ikke har vært brukergjennomgang av tegninger / beskrivelser samt at samhandlingsfase gjenstår. Med utgangspunkt i normale satser på reserver /marginer er det på nåværende stadium beregnet at totalkostnaden kommer på 248 mill kr.

Fremdrift

Tilbudet viser at byggetid fra oppstart samhandlingsfase er på 71 uker. Innstilling med politisk beslutning på valg tilbyder er planlagt til okt. 2015. Samhandlingsfase frem til mars/april 2016. Prosjekterings- / søknads fase frem til juni mnd. Oppstart grunn/ fundamentarbeider juni/ juli 2016. Forventet ferdigstillelse mai 2017. Prøvedrift 1 år til mai 2018.

Økonomi

Det er avsatt 205 mill kr. til helsehuset. Sak om valg av tilbud og vedtak på ny kostnadsramme planlagt okt 2015. Foreløpig totalkostnad basert på tilbud viser 248 mill kr. Basert på prosjektets planlagte fremdrift vil budsjettmidlene fordeles slik at hovedtyngden av kostnadene kommer fra 2. kvartal 2016 og til og med 1. halvår 2017.

Avlastningsplasser (prosjekt 3150)/Bofellesskap Bymyra (prosjekt 3160)

Disse prosjektene er avhengig av regulering av området. Området er stort og ligger sentralt til med mange trafikktilknytninger og tekniske anlegg, det trengs derfor en overordnet plan for Bymyra. Prosjektene har vedtatte rammer på hhv 51 og 41 mill kr med sluttbevilgning i 2017. Det er forutsatt etablert 8 brukerplasser på hvert av prosjektene.

Sikringstiltak Helse- og omsorgsbygg (prosjekt 3074)

Prosjektbeskrivelse og forberedelse av anbudsprosess for installasjon av sprinkleranlegg i helsebygg planlegges gjennomført slik at prosjektet kan igangsettes på Mortensnes i 2015. Prosjektet planlegges utført i 2015 og 2016.

Nødstrøm helsebygg i distriktene vil også planlegges i år og settes i bestilling for utførelse i 2015. Gjelder Havtun, Sjursnes og Lakselvbukt.

Kjøp av boliger sosiale formål (prosjekt 4040)

Det er avsatt 60 mill. kr. årlig i økonomiplanperioden. Boligkontoret har levert bestilling til Utbyggingstjenesten på kjøp av fire boenheter i Teaterkvarteret, oppføring av seks boenheter i Roald Amundsens gt., samt kjøp av en boligseksjon i Kuttersvingen. Boligene som kjøpes er pt. under kontrahering, mens utarbeiding av grunnlag for anbudskonkurranse er startet opp. Den resterende bevilgning etter disse investeringene muliggjør kjøp av ytterligere boenheter i år, antallet er foreløpig usikkert. Tilgangen på borettslagsleiligheter er foreløpig begrenset, men vil gi størst antall leiligheter.

Barnebolig Gimle(prosjekt xxxx)

Det foreslås bygd 6 barneboliger på Gimle for barn med omfattende funksjonsnedsettelse. 4 barneboligplasser flytter fra Selnes. Det legges til grunn at kapasiteten utvides med 2 nye plasser. Til sammen 6 boliger derav 4 i drift.

Den medisinske utviklingen gjør at flere for tidlig fødte med store og sammensatte funksjonsvansker berger livet og kommer hjem til foreldre. Dette er barn som kan være avhengig av medisinsk teknisk utstyr i forhold til respirasjon, ernæring, medisiner, suging av slim og akutt pustestans. Det er barn som ofte har behov for kontinuerlig overvåking. For disse familiene kan barnebolig, eller omfattende avlastning være det eneste aktuelle tilbudet. Noen barn har så særskilte omsorgsbehov at løsningen for familien kan være at barnet bor utenfor foreldrehjemmet. Barnebolig vil være en tjeneste som tilbys når omsorgsbyrden er av en slik karakter at det ikke er tilstrekkelig med andre helse- og omsorgstjenester.

Det beregnes at hver bolig koster 5 mill kroner, med en samlet kostnadsramme 30 mill kroner. Forutsatt ferdigstilt i 2017.

Omsorgsboliger rus: (prosjekt xxxx)

Boligpolitisk handlingsplan peker på behov for flere differensierte boliger til personer med ruslidelser og flere rusfrie trenings-/etterverns boliger. Handlingsplanen er imidlertid lite konkret på utforming, lokalisering og typer boliger. Det er derfor igangsatt et arbeid med å utarbeide et «Boligprogram - boliger til personer med psykiske - og/eller ruslidelser». Formålet med boligprogrammet er å operasjonalisere prinsippene i forannevnte strategiske planverk. Det må anskaffes flere boliger til målgruppen i økonomiplanperioden.

Det beregnes etablert 10 boliger og at hver bolig koster 5 mill kroner, med en samlet kostnadsramme 51 mill kroner. Forutsatt ferdigstilt i 2019.

Omsorgsboliger psykisk helseL prosjekt xxxx)

Boligpolitisk handlingsplan peker på behov for flere differensierte boliger til personer med psykiske lidelser. Dette blant annet med bakgrunn i samhandlingsreformen og utskriving av personer fra sykehus med omfattende hjelpe- og oppfølgingsbehov. Handlingsplanen er imidlertid lite konkret på utforming, lokalisering og typer boliger. Det er derfor igangsatt et arbeid med å utarbeide et «Boligprogram - boliger til personer med psykiske - og/eller ruslidelser». Formålet med boligprogrammet er å operasjonalisere prinsippene i forannevnte strategiske planverk. Det må anskaffes flere boliger til målgruppen i økonomiplanperioden.

Det beregnes etablert 10 boliger og at hver bolig koster 5 mill kroner, med en samlet kostnadsramme 51 mill kroner. Forutsatt ferdigstilt i 2019.

Utlån startlån Husbanken(prosjekt 0900)

Økt låneramme til startlån betyr at flere kan få kjøpt seg egen bolig. Dette innrettes mot kommunale leietakere og vanskeligstilte. Dette stimulerer også til økt boligbygging. Boligkontoret har for lang saksbehandlingstid pga. manglende saksbehandlingskapasitet i forhold til etterspørsel. Dette tilskrives også at det er voksende antall søkere som må ha særskilt oppfølging i søknadsprosessen.

På grunn av økt etterspørsel av startlån foreslår byrådet å øke lånerammen til 200 millioner kroner.

Byrådsavdeling for Næring, kultur og idrett

Utvikling Templarheimen (prosjekt 5050*)

Tilbud på entrepriser er mottatt. Prosjektering av badet går kontinuerlig med detaljløsninger og samhandling med entreprenører. Områdeplan under utarbeidelse hos Byutvikling, - Utbyggingstjenesten følger opp mht fremdrift. Anlegget har en stipulert størrelse på ca. 14 000 m², det inkluderer utleieareal til klatrelubben. Utleiearealer for kontorer og treningssenter er tatt ut av Tromsøbadet og videreføres i byggetrinn 2 – Barentshallen. Kostnadsramme er satt til kr 690 millioner inklusiv klatrehall. Rammen vedtatt i kommunestyre i august, sak 131/15.

Ombygging brannstasjon (prosjekt 5047)

Produksjon følger fremdriftsplan, liten forsinkelse ifm innvendige arbeider, tekniske installasjoner, sluttdato 04.03.16 overholdes. Arbeidet går overordnet sett ihht fremdrift, innvendig rivning og utvendig rivning er ferdig. Fasadearbeider er godt i gang og montering av ytterste fasadesjikt med perforert stålplate påbegynnes medio september. Innvendige arbeider er også godt i gang både mht tekniske installasjoner og oppbygging av rom. Det foregår fortsatt detaljprosjektering parallelt med produksjon på byggeplass. Sluttprognose for arbeidet ligger innenfor budsjett.

Krematorium, seremonilokale og driftssentral (prosjekt 590310)

Styringsgruppen har i møte 16.06.2015 besluttet å legge sak fram for kommunestyremøtet 26.08.2015 på bakgrunn av et vel gjennomarbeidet og kvalitetssikret forprosjekt og avholdt totalentreprisekonkurranse. På bakgrunn av de innkomne tilbudene måtte budsjettammen i prosjektet økes.

Ihht Kommunestyrevedtak den 26. august 2015 slås prosjektene krematorium med seremonirom, prosjektnr 5903 og driftssentral, prosjektnr 5908 sammen til ett prosjekt «Sandnessund krematorium med seremonirom og driftssentral».

Sandnessund krematorium med seremonirom og driftssentral detaljprosjekteres og bygges, i henhold til alternativ 2 i K- styresaken, innenfor en økonomisk ramme på 87 millioner kroner, dette betyr en økning av rammen på 10,8 mill, herav økt låneramme på 8 mill kr.

Fremdrift: planlagt oppstart september 2015 – ferdigstillelse 4. kvartal 2016.
Templarheimen Idrettspark, byggetrinn 2

Storhall Templarheimen(prosjekt xxxx)

Tromsøbadet er planlagt ferdigstilt i 2018. Det neste steget i utviklingen av Templarheimen idrettspark er bygging av en flerbruksarena og rehabilitering av Tromsøhallen.

Flerbruksarenaen skal være en hall som i hverdagen og til trening og aktiviteter inneholder tre aktivitetsflater (håndballbaner). I forbindelse med kamper og publikumsarrangementer kan den, med enkle grep, rigges om til en kamparena med fleksible tribuner og plass for ca 3000 tilskuere. Arenaen skal også kunne brukes som konsertscene. Tromsøhallen rehabiliteres og bygges om til en treningshall med fokus på friidrett. Tromsøhallen er pr. i dag i relativt dårlig forfatning. En vurdering på rehabilitering av eks. hall, kontra riving og bygging av ny hall tilpasset ny flerbruksarena må gjøres.

Investeringsbehov for flerbruksarena ca 300 – 350 mill. kr. Rehabilitering Tromsøhallen, evt. nybygg ca 100 – 150 mill. kr. Tromsøhallen må en komme tilbake til ifm økonomiplan 2017-2020.

Oppgradering Kulturbygg(prosjekt 5051)

Det foreslås avsatt 29,5 mill kroner til kulturbygg i økonomiplanperioden. Rådstua ligger inne med et kostnadsoverslag på 16 mill kroner hvorav 50 % er eksternt finansiert. Utover dette gjelder bevilgningen Kulturhuset (orkestergrav, trekk og stoler) og Verdensteatret.

Byrådsavdeling for Byutvikling

En stor andel av Byutviklings prosjekter, og spesielt de som knyttes til Park og veg, ligger inne med faste årlige bevilgninger.

Løpende investeringer innen park og veg fordeler seg de nærmeste år som følger:

Nærmiljø og lek (prosjekt 5437*)

Tildelte midler benyttes som egenandel i spillemiddelsøknader for fysiske aktivitets- og lekearealer. Kommunen har om lag 80 lekeplasser. Avsatte midler benyttes i hovedsak til oppgradering av minimum en stor lekeplass pr. år fordelt på bydelene.

Tur- og trimstier (prosjekt 5438*)

De neste 2-3 år vil tildelte midler benyttes til fortsettelse på turvegbyggingen i Kroken og på Kvaløya. Midlene inngår som egenandel i spillemiddelsøknader.

Tromsømarka/ marka (prosjekt 5442*)

Tromsømarkaprojektet avsluttes i 2015 med ferdigstilling av Charlottenlund. Det er vedtatt at projektet skal spres til bydelene og budsjettmidler vil da inngå i planleggingen av Kvaløya og fastlandet i videreføring av turvegbygging og tilrettelegging for friluftsliv og aktivitet, og ses da i sammenheng med prosjekt 5438 Tur- og trimstimidler.

Deretter vil det være behov for mindre oppgraderinger.

Parker og plasser (prosjekt 5445*)

Avsatte midler fordeles i hovedsak på to prosjekter. Planlegging og prosjektering av forlengelse av gågata til Kirkegata samt tilhørende Kirkeparkens byrom og Rambergan park med nye fortau og snarvegforbindelse til minnesmerke og arealene på oversiden av fjellskrenten.

Opparbeidelse av utfartsparkering (prosjekt 6925*)

Gjeldende plan avsetter kr 2,5 mill. per år til opparbeidelse av utfartsparkeringsplasser. Kostnader til eiendomsservise eller grunneieravtaler, prosjektering og utførelse er varierende, men i hovedsak om lag 2,0 mill pr. plass.

Renovering skolegårder (prosjekt 6973)

Med bakgrunn i rapport om tilstand på skolens uterom foreslås det bevilget løpende fem millioner kroner slik at de tre til fire mest nedslitte skolegårdene kan renoveres i årene fremover.

Skolegårdene er viktige arenaer også utenom skoletid og fungerer som nærmiljøanlegg. I dette perspektivet vil vi også med andre midler (nærmiljømidler, spillemidler, trafikk sikkerhet skoleveg), kunne iverksette tiltak som vil gi områdene et sårt tiltrengt løft.

Trafikksikkerhet og skoleveg (prosjekt 6731*)

Området rundt Hamna skole er nå ferdigprosjektert og vil bli satt ut på anbud for gjennomføring i 2015. Områdene rundt Solneset skole og Borgtun vil bli planlagt for utførelse de påfølgende år.

Tilrettelegging sykkel (prosjekt 5446)

Det er stor gevinst, både miljømessig og driftsmessig for kommunen dersom flere velger å benytte sykkel som daglig transportmiddel. I forbindelse med forlengelse av sykkelbyperioden med ett år foreslår vi at det legges inn en fast løpende bevilging til fysiske tilretteleggingstiltak rette mot sykkel. Forslaget begrunnes med behovet for kontinuerlig iverksetting av fysiske tilretteleggingstiltak, i hele kommunen, også etter prosjektperioden.

Nyasfaltering, oppgradering veger (prosjekt 6772)

Prioriterte tiltak innenfor, skilting, nyasfaltering og oppgradering av veger og fortau. Det utarbeides lister i samarbeid med Bydrift slik at de planlagte tiltakene gir god driftsmessig effekt i alle deler av byen. Bevilgningen på kr 31 mill årlig videreføres.

Enkeltstående prosjekt med egne vedtak om bygging:

Tromsøpakke 3 (prosjekt 6001*)

Byggestart er beregnet til vår 2015 og det vil da være behov for å rekvirere midler fra Tromsø veg. Prosjektet står overfor store utfordringer mht. koordinering mot utbyggerne på sjøsiden både med hensyn til avtaler og rent anleggsteknisk.

Fortau Mortensnes (prosjekt 6945)

Utskifting av VA ledningsnett på Mortensnes er delt i 4 faser. Første fase går fra Erling Kjeldsens veg til Maskinistvegen og her er det bevilget midler til også å bygge fortau. Arbeidene er lyst ut på anbud og vil bli kontrahert i løpet av høsten for planlagt oppstart januar 2015. Det er ikke fortau langs busstraseen i de påfølgende fasene av VA renoveringen og det vil være god samkjøringseffekt ved å bygge fortau samtidig.

Ny internveg Langnes (prosjekt 6946)

Det planlegges oppstart av regulering av den nye internvegen fra Giæverbukta til Ørnevegen, i samarbeid mellom kommunen, Statens Vegvesen og private utbyggere. Innledningsvis kontraheres rådgivningsfirma for reguleringsoppdraget i løpet av høsten. Private utbyggere har ansvar for regulering og opparbeiding av deler av strekningen. Vegen forutsettes ferdigstilt 2016.

Utbedring bru Gyllenborg (prosjekt 6924)

Gyllenborg bro/ støttemur Petersborggata må bygges på nytt innen en periode på 4-9 år. Det legges inn prosjekteringskostnader i 2016. Det er fra FAU ved Gyllenborg skole kommet ønske om over/undergang fra Clodiusbakken til skolegården ved Gyllenborg skole over den sterkt trafikkerte Petersborggata. Dette kan utredes i forbindelse med planleggingen av ny bro/støttemur. Bevilgning foreslås i forhold til ferdigstilling 2018. Prosjektet har ei økonomisk ramme på 8 mill kroner.

Fløya-Fjellheisen (prosjekt 6974)

Området rundt Fløya er et svært mye brukt friluftsområde av både fastboende og turister, og Fjellheisplatået er kanskje Tromsøs utsiktspunkt nummer 1. På grunn av den tunge bruken er terreng og stisystemer svært nedslitt. For å ta vare på områdets opplevelseskvaliteter, øke attraktiviteten og sikkerheten, hindre latente brukerkonflikter, samt ta vare på sårbar fjellflora, foreslås det å igangsette et tilretteleggingsprosjekt i samarbeid med Ishavskysten friluftsråd, der kommunen har hovedansvar for noen tiltak, friluftsrådet for andre.

To større delprosjekter i kommunal regi foreslås: 1) Steinsti opp aksla, 2) Tilrettelegging på fjellheisplatået. Begge delprosjekter er med i Handlingsprogrammet til Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2014-2017. Steinstien vil det kunne søkes tippemidler på. Det er gjennomført et folkemøte sammen med friluftsrådet der ideene ble presentert, til entusiasme fra de frammøtte. Både Fjellheisen og Visit Tromsø ønsker tiltakene velkomne.

Møteplasser og infrastruktur Stakkevollan (prosjekt 6970)

Området preges av stort forfall og dette er godt dokumentert. Ved dette prosjektet ønskes det å avsette midler til nærmiljøtiltak og oppgradering av veier. Det ønskes også et løft på arealene rundt de offentlige bygninger og veier. Samlet investeringsbehov innenfor den foreslåtte rammen vil fremkomme i en analyse av området som utarbeides høsten 2014.

Varmeanlegg Storgata (prosjekt 6971) og Forlengelse gågata/Storgata(prosjekt 6967)

Gatevarmeanlegget ble etablert sammen med VA-renovering og helhetlig opparbeidelse av gågate i forbindelse med byjubileet i 1994. Gågata AS driver gatevarmeanlegget for gårdeierne. Det er avholdt møte med Gågata AS der de informerer om at anlegget ikke lenger kan driftes med glykol grunnet store vannlekkasjer. Skiferdekket er også et gjentakende driftsproblem. Det er etablert kontakt med Kvitebjørn varme AS om mulighetene for å samkjøre varmeanlegget i Storgatbakken, Gågata samt foreslått forlengelse av gågata til Kirkegata. En utskifting av varmeanlegget vil medføre nyetablering av toppdekket og det er kostnader i forbindelse med dette som foreslås.

Prostneset park, havneterminal

Andel av park og infrastruktur som del Prostneset terminal Jf. utbyggingsavtalens der Amundsenparken og den nye plassen inngår i området. Det er lagt opp til at kommunen dekker 50 % av de ca. 4000 m² torg, fortau og veg beregnet med høy standard a kr. 10.000,-. Med andre ord legges til grunn at kommunens andel blir 20 mill kr.

Bussterminal Prostneset(prosjekt xxxx):

Kommunestyret har i sak 114/15 (jun. 15) vedtatt utbygging og finansiering av Prostneset Havneterminal. Prosjektet realiseres er i regi av Tromsø Havn KF foruten om bussterminal som er ansett som kommunalt ansvarsområde.

Tromsø kommune har iht. vegloven ansvar for tilretteleggelse for infrastruktur for kollektivtransport og tilhørende uteområder.

Anslåtte prosjektkostnader for bussterminal er beregnet til 57,4 mill.kr hvorav anslagsvis 20 mill.kr av dette finansieres gjennom fylkeskommunale tilskuddsordninger – RDA / RUP / Belønningsordning Samferdsel.

Stigebil Brann og redning(prosjekt 6125)

Byvekst og nye høyhus krever relevante redskaper og utstyr i forbindelse med redningsoppdrag og ved brann. En stigebil kan være enhetens viktigste verktøy på fasader eller takbranner. Begrensning av takbranner over et større areal krever ofte innsats fra to sider. Enhetens risiko og sårbarhetsanalyse påpeker dette spesielt. Dagen eneste stigebil/lift er 15 år gammel og trenger trolig omfattende service neste år.

Deltidsstasjoner/Branngarasjer utenfor bykjernen

En etablering av to strategisk plasserte branngarasjer med utstyr og mannskaper vil kunne bidra positivt på dette området ved at vi får mer mannskap og utstyr tilgjengelig. TBR har derfor valgt å fokusere på området branngarasjer framfor den ovennevnte økningen av mannskap på hovedstasjonen i vår kostnadsoversikt.

Det legges til grunn etablering av en branngarasje i Ramfjord i 2017 og en i Ersfjordbotn i 2016, anslåtte kostnader 3,7 mill kroner.

Ny tankbil Brann og redning(prosjekt 61xx)

Tromsø Brann og redning disponerer kun en tankbil. Særlig i distriktet, men også i bynære strøk er det avdekket store hull i leveringen av slukke vann. Med et slikt utgangspunkt eller ved parallelle hendelser er beredskapen urovekkende dårlig.

For å redusere risiko og for å oppfylle Brann og eksplosjonsvernloven foreslås innkjøpt ny tankbil i 2016.

Biler og maskiner Bydrift(prosjekt 6101)

Bydrift har et investeringsprogram fra 2016 til og med 2019 som må sees i sammenheng med de krav som stilles til effektiv drift av gater, veger og uterom. I tillegg legges det økonomiske lønnsomhetskriterier til grunn for utskifting av biler, maskiner og utstyr.

Kjøp av biler(prosjekt 6105)

Investeringsmidlene brukes til innkjøp av nye biler samt å innløse eksisterende leasingkontrakter.

Utskifting biler hjemmetjenesten(prosjekt 6107)

Dette er løpende bevilgninger og eller bevilgninger videreført fra gjeldende økonomiplan.

Geo-datautstyr Byutvikling(prosjekt 6041)

For å sikre oppdaterte maskin-og programvare til kart g oppmålingstjenestene, foreslås løpende bevilgning med kr 0,8 mill år.

Tabell 2 Hovedoversikt – investering

Budsjettskjema 2B

Prosj. Nr.	Prosjekt - tekst	Stip. tot. kost.	vedt 2015	forsl 2016	forsl 2017	forsl 2018	forsl 2019	Sum 2016-2019
11	Byrådsavdeling Finans							
1962	IKT - fordelingspost	løp. Bev	21 600	18 400	10 400	10 400	5 000	44 200
1175	Flytting skytebane		0	5 000				5 000
1975	Bredbånd distrikt	9 000	4 500	4 500	0	0	0	4 500
6189	Ivaretagelse brannkrav	løp.bev.	850	880	880	880	880	3 520
4418	Strakstiltak bygg	løp.bev	2 200	2 800	2 300	2 300	2 300	9 700
4404	Energi-miljø- og klimatiltak	løp.bev	5 150	5 300	5 300	5 300	5 300	21 200
4456	Oppgradering VA-anlegg distrikt	2 500	1 200	1 300				1 300
6137	Generelt grunnerverv	Løp.bev.	3 000	3 100	3 100	3 100	3 100	12 400
6141	Utvikling av kommunale eiendommer	Løp.bev	3 113	14 887	9 150	9 150	9 150	42 337
6032	Utbyggingsavtaler, bidrag infrastruktur	Løp.bev.	2 060	2 120	2 120	2 120	2 120	8 480
6035	Kjøp av tomtearealer	Løp.bev.	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
1171	Nytt arkivsystem	16 000	0	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
	Sum utgifter Finans		83 673	102 287	77 250	77 250	71 850	328 637
12	Byrådsavdeling for Utdanning							
2330	Bamehage funksjonshemmede	39 000	7 000	24 000	8 000	0	0	32 000
2332	Sikkerhetstiltak uterom	12 000	5 000	5 000	2 000	0	0	7 000
2335	Tilpasning bamehage Vikran, uteområde		0	1 000				1 000
203001	Sommerlyst skole	355 000	142 000	121 500	27 000	0	0	148 500
2031	Ramfjord skole - tak/fasader	14 000	4 000	10 000				10 000
2037	Ersfjordbotn skole-oppgradering		0	3 000				3 000
2035	Normalhall Storelva skole	70 200	24 000	32 200	12 000	0	0	44 200
2032	Solneset skole, utvidelse	120 000	5 000	30 000	75 000	10 000	0	115 000
2025	Brensholmen skole	134 250	3 000	25 000	85 000	21 250	0	131 250
2032	Ungdomsskole Storelva	375 000		5 000	5 000	50 000		60 000
	Sum utgifter Utdanning	1 105 450	190 000	251 700	214 000	36 250	50 000	551 950
13	Byrådsavdeling Helse og omsorg							
300101	Otium	785 500	42 000	100 000	300 000	335 500	8 000	743 500
3100	Helsehus	248 000	25 000	101 000	122 000		0	223 000
3150	Avlastningsplasser	51 000	1 000	0	50 000	0	0	50 000
3160	Bofellesskap Bymyra	41 000	1 000		40 000		0	40 000
3074	Sikringstiltak Helse-og omsorgsbygg		3 000	3 000	0	0	0	3 000
31xx	Omsorgsboliger rus	51 000				5 000	46 000	51 000
31xx	Omsorgsboliger psykiatri	51 000				5 000	46 000	51 000
31xx	Bamebolig Gimle	30 000		5 000	25 000			30 000
4042	Bofellesskap utviklingshemmede-8 plasser	40 000			5 000	35 000		40 000
4040	Kjøp av boliger, sosiale formål		33 000	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
	Sum utgifter Pleie og omsorg	922 000	105 000	269 000	602 000	440 500	160 000	1 471 500

Prosj. Nr.	Prosjekt - tekst	Stip. tot. kost.	vedt 2015	forsl 2016	forsl 2017	forsl 2018	forsl 2019	Sum 2016-2019
14	Byrådsavdeling Næring, kultur og idrett							
5050	Tromsøbadet	690 000	73 000	219 000	225 000	173 000	0	617 000
5047	Ombygging gamle brannstasjon	105 000	80 000	25 000	0	0	0	25 000
5903	Krematorium/seremonilokale/driftssentral	87 000	21 300	60 000	5 700	0	0	65 700
5051	Oppgradering bygg	22 000	8 000	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
505108	Rådstua	16 000	500	9 500	6 000	0	0	15 500
5055	Storhall Templarheimen	350 000	0	0	0	0	35 000	35 000
	Sum utgifter Næring, Kultur og idrett	1 270 000	182 800	317 000	240 200	176 500	38 500	772 200
15	Byrådsavdeling Byutvikling							
5438	Tur og trimstier	løp. Bev	2 060	2 120	2 120	2 120	2 120	8 480
5437	Nærmiljøtiltak/lekeplasser	løp bev	3 090	3 180	3 180	3 180	3 180	12 720
5442	Tromsømarka-/marka	17 000	3 000	3 000	3 000	0	0	6 000
5445	Parker og plasser	Løp.bev.	5 000	2 060	2 060	2 060	2 060	8 240
6101	Biler og maskiner bydrift	Løp.bev	8 500	8 700	8 700	8 700	8 700	34 800
6105	Kjøp av biler	Løp.bev	5 000	5 085	5 085	5 085	5 085	20 340
6107	Utskifting biler hjemmetjenesten	Løp.bev	3 500	3 600	3 600	3 600	3 600	14 400
6924	Utbedring bro Gyllenborg	8 000	0	1 000	6 000	0	0	7 000
6925	Opparbeidelse utfartsparkering	Løp bev.	2 500	2 600	2 600	2 600	2 600	10 400
6001	Tromsøpakke 3	140 000	17 702	42 298	60 000	20 000	0	122 298
6945	Fortau Mortensnes	27 800	5 000	10 000	10 000	0	0	20 000
6946	Ny internveg Langnes	31 000	1 000	29 905	0	0	0	29 905
6731	Trafikksikring/aksjon skoleveg	løp bev	4 120	4 240	4 240	4 240	4 240	16 960
6973	Renovering skolegårder	løp bev	0	5 100	5 100	5 100	5 100	20 400
6974	Fløya-Fjellheisen friluftsområde	4 000	0	2 500	1 500	0	0	4 000
5446	Sykkeltilrettelegging, fysiske tiltak	løp bev	3 000	3 090	3 090	3 090	3 090	12 360
6967	Forlengelse gågata/Storgata	8 000	0	8 000	0	0	0	8 000
6970	Møteplasser/infrastruktur Stakkevollan	2 000	0	2 000	0	0	0	2 000
6971	Oppgradering varmeanlegg Storgata	17 000	2 000	15 000	0	0	0	15 000
6772	Oppgradering veier	Løp.bev	18 000	25 000	31 000	31 000	31 000	118 000
6041	Geo-data utstyr Byutvikling	5 100	2 000	800	800	800	800	3 200
7530	Landfester flytekaier			1 000	0	0	0	1 000
618501	Brannstasjon sjørette del		10	4 023	0	0	0	4 023
61xx	Brann og redning deltidstasjon Ramfjord	2 500			2 500	0	0	2 500
61xx	Brann og redning deltidstasjon Ersfjord	1 500		1 500	0	0	0	1 500
61xx	Brann og redning nytankbil	3 500		3 500	0	0	0	3 500
54xx	Bussterminal Prostneset	57 900		57 900	0	0	0	57 900
54xx	Prostneset park, havneterminal	20 000		2 000	10 000	8 000	0	20 000
	Sum Byrådsavdeling Byutvikling		85 482	248 201	159 575	105 575	71 575	584 926
Prosj. Nr.	Prosjekt - tekst	Stip. tot. kost.	vedt 2015	forsl 2016	forsl 2017	forsl 2018	forsl 2019	Sum 2016-2019
1504	Vann og avløp							
	Sum vann (egen spesifisering)		79 000	86 000	104 000	107 000	64 000	361 000

Prosj. Nr.	Prosjekt - tekst	Stip. tot. kost.	vedt 2015	forsl 2016	forsl 2017	forsl 2018	forsl 2019	Sum 2016-2019
1504	Vann og avløp							
	Sum vann (egen spesifikasjon)		79 000	86 000	104 000	107 000	64 000	361 000
								0
	Sum Avløp (egen spesifikasjon)		65 000	45 000	45 000	56 000	78 000	224 000
Sum investeringer pr tjenesteområde:								
	Byrådsavdeling Finans		83 673	102 287	77 250	77 250	71 850	328 637
	Byrådsavdeling for Utdanning		190 000	251 700	214 000	36 250	50 000	551 950
	Byrådsavdeling Helse og omsorg		105 000	269 000	602 000	440 500	160 000	1 471 500
	Byrådsavdeling Næring, kultur og idrett		182 800	317 000	240 200	176 500	38 500	772 200
	Byrådsavdeling Byutvikling		85 482	248 201	159 575	105 575	71 575	584 926
	1504 Vann og avløp		144 000	131 000	149 000	163 000	142 000	585 000
	Sum utgifter ordinære invest.		790 955	1 319 188	1 442 025	999 075	533 925	4 294 213
Finansiering:								
	Salg av fast eiendom		-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
	Salg av varige driftsmidler		0	0	0	0	0	0
	Statstilskudd		-49 200	-128 460	-276 565	-146 915	-40 000	-591 940
	Spillemidler		-8 000	-21 800	-25 200	-22 350	-8 200	-77 550
	Refusjon fra private		-10 050	0	0	0	0	0
	Tilskudd fra private		0	0	0	0	0	0
	Tilskudd fra fylkeskommunen		-5 000	-7 600	-400	0	0	-8 000
	RDA-midler		-4 700	-45 000	-35 000	-10 000	0	-90 000
	Bruk av lån		-395 833	-670 755	-632 890	-430 030	-202 895	-1 936 570
	Bruk av lån bhager		0	0	0	0	0	0
	Bruk av lån boliger		-26 600	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000	-192 000
	Lån med rentestøtte		0	-20 000	0	0	0	-20 000
	Bruk av lån VA		-144 000	-131 000	-149 000	-163 000	-142 000	-585 000
	Mva-kompensasjon investering		-107 572	-206 573	-234 970	-138 780	-52 830	-633 153
	Sum finansiering ordinære invest.		-790 955	-1 319 188	-1 442 025	-999 075	-533 925	-4 294 213
Formidlingslån (Startlån)								
			2015	2016	2017	2018	2019	Sum 2016-2019
	Utlån		70 000	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
	Bruk av husbanklån		-70 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
								0
	Avdrag/innfrielse Husbanken		62 000	65 000	67 000	70 000	75 000	277 000
	Mottatte avdrag/innfrielse		-62 000	-65 000	-67 000	-70 000	-75 000	-277 000

Økonomiplan 2016-2019 Investeringer

Arsbudsjett 2016

(Budsjettskjema 2A)

Nr	Beskrivelse	Regnsk 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Sum 2016-2019
1	Investeringer i anleggsmidler							
	Ordinære investeringer	573 640	945 051	1 188 188	1 293 025	836 075	391 925	3 709 213
	Vann og avløp	188 172	211 800	131 000	149 000	163 000	142 000	585 000
2	Utlån (startlån) og aksjekjøp	98 680	150 281	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
3	Avdrag på lån (startlån)	21 326	62 000	65 000	67 000	70 000	75 000	277 000
4	Avsetninger	75 097						0
	Styrking av likviditetsreserve			0	0	0	0	0
	Styrking av underdekning	0	33 166	0	0	0	0	0
	Andre avsetninger			0	0	0	0	0
5	Årets finansieringsbehov	956 915	1 402 298	1 584 188	1 709 025	1 269 075	808 925	5 371 213
6	Finansiert slik:							
7	Bruk av lånemidler:							
	Ordinære lånemidler	195 410	660 149	670 755	632 890	430 030	202 895	1 936 570
	Lån VA-sektor	188 172	211 800	131 000	149 000	163 000	142 000	585 000
	Lån med rentestøtte			20 000	0	0		20 000
	Bruk av lån selvfinsierende		3 050	48 000	48 000	48 000	48 000	192 000
	Bruk av lån barnehager			0	0	0		0
	Lån fra Husbanken	98 680	150 281	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
8	Inntekter fra salg av anleggsmidler	208 696	158 000	40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
9	Tilskudd til investeringer	5 093	16 250	202 860	337 165	179 265	48 200	767 490
10	Mottatte avdrag på utlån og refus	105 351	62 000	65 000	67 000	70 000	75 000	277 000
	Salg av aksjer			0	0	0		0
11	Andre inntekter			0	0	0		0
	Mva-kompensasjon investeringer	53 171	131 832	206 573	234 970	138 780	52 830	633 153
12	Sum ekstern finansiering	854 573	1 393 362	1 584 188	1 709 025	1 269 075	808 925	5 371 213
								0
13	Overført fra driftsbudsjettet		0	0	0	0		0
14	Bruk av avsetninger	69 176	0	0	0	0		0
	Bruk av ubundne kapitalfond		0	0	0	0		0
	Bruk av bundne kapitalfond		8 936	0	0	0		0
	Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0		0
15	Sum finansiering	923 749	1 402 298	1 584 188	1 709 025	1 269 075	808 925	5 371 213
16	Udekket/udisponert	33 166	0	0	0	0	0	0

Vann og avløp Investeringsbudsjett 2016 - 2019

Økonomiplanen og investeringsbudsjettet gjenspeiler tiltak i overordnede politisk vedtatte plandokumenter som «Hovedplan for vann og avløp 2015-2030» vedtatt i kommunestyret den 26.08.15.

Prioritering og gjennomføring av en del prosjekter er i mange tilfeller styrt av eksterne krefter og aktører. Treffsikkerheten til fremdriften og prosjektbudsjettering kan derfor variere noe fra år til år. Strammere økonomiske krav medfører også at enkelte prosjekter skyves noe ut i tid i forhold til opprinnelig planlagt oppstart. I 2014 og 2015 kom flere «tunge» prosjekter til utførelse. Uforutsette hendelser og forsinkelser kan medføre at noe av forbruket blir forskjøvet til utførelse og utbetaling i 2016.

Vann er det desidert viktigste næringsmidlet i samfunnet og må derfor ha høy kvalitet og sikkerhet. Blant annet er det et sterkt fokus på to uavhengige hygieniske barrierer mot forurensning av drikkevannet samt leveringssikkerhet og robusthet i vannforsyningen gjennom videre utvikling av hovedstrukturen til Tromsø vannverk.

Det største prosjektet i arbeidet med hovedstrukturen i perioden er høydebasseng med UV-desinfeksjonsanlegg nord på Tromsøya. I prosjektet inngår også adkomstvei, ledningsanlegg og vannfordelingshus (G1 og G2) som forventes å være ferdig i løpet av 2015. I tillegg til prisstigning er prosjektet blitt en del dyrere enn opprinnelig kostnadsberegnet. Oppdatering av totalprosjektet og selve basseng og vannfabrikk legges frem som egen sak i løpet av 2015. Prosjektet forventes å være ferdig i økonomiplanperioden.

I perioden 2017-2019 starter også arbeidet med å øke leveringssikkerheten på fastlandet gjennom blant annet å forlenge høytrykksforbindelsen sør på Tromsøya over til fastlandet. Disse arbeidene planlegges avsluttet i 2020, og store deler av traseene på land vil bli samordnet med avløp gjennom omlegging fra felles- til separatsystem.

Fornyelse av vann- og avløpsnett vil være en av hovedaktivitetene gjennom hele planperioden, og i perioden 2016-2018 vil dette blant annet omfatte Mortensnesområdet, Th. Widdings veg og Vales veg. Fornyelse av ledningsnett er kostnadskrevende og må i størst mulig grad samordnes med andre tiltak som fjernvarme, avfallssug, kabelsanering og tiltak på vegsektoren.

Rensedistriktet til Langnes renseanlegg står overfor en betydelig utvidelse med overføring av avløpsvann fra sentrale deler av Kvaløya inklusiv Kaldfjord. Disse arbeidene starter opp i 2018 med planlagt slutføring innen utgangen av 2021. Mottak- og slambehandlingsanlegg på renseanlegget på Langnes er skjøvet noe ut i tid til slutten av økonomiplanperioden, og tilpasses framdriften i arbeidet med overføring av avløpsvann fra Kvaløya til Langnes renseanlegg.

I distrikts-Tromsø vil hovedfokuset innen vannforsyning være knyttet til økt hygienisk leveringssikkerhet ved eksisterende kommunale vannverk, mens tilsvarende hovedfokus innenfor avløpshåndtering vil være knyttet til oppgradering av avløpsbehandlingen og optimalisering av utslippene ved eksisterende kommunale avløpsanlegg.

INVESTERINGSBUDSJETT FOR VANN OG AVLØP 2016-2019					
Tema refererer seg til hovedplan for vann og avløp 2015-2030 vedtatt i k.styret den 26.08.15					
	Økopl 2016	Økopl 2017	Økopl 2018	Økopl 2019	Sum 2016-2019
INVESTERINGSBUDSJETT FOR VA 2016-2019 (ØK.PLAN)	131 000	149 000	163 000	142 000	585 000
VANN Sum Investeringsbudsjett	86 000	104 000	107 000	64 000	361 000
AVLØP Sum Investeringsbudsjett	45 000	45 000	56 000	78 000	224 000
VANN					
Tema 2: Nedbørfelt, vannkilder, damanlegg og vannbehandling	9 200	9 000	11 000	12 000	41 200
Oppfyllelse av damforskriften	9 000	9 000	9 000	9 000	36 000
Konskevenser av god desinfeksjonspraksis (GDP) - Tromsø vannverk	0	0	2 000	3 000	5 000
Øvrige tiltak	200	0	0	0	200
Tema 3: Hovedstruktur Tromsø vannverk	40 200	57 000	63 000	14 000	174 200
Nord-Tromsøya høydebasseng	40 000	50 000	45 000	0	135 000
Andre tiltak knyttet til oppfølging av tema 3	200	7 000	18 000	14 000	39 200
Tema 5: Fornyelse av VAO-nettet	31 600	32 600	26 700	33 000	123 900
Mortensnes del 1	6 900	100	0	0	7 000
Mortensnes del 2/3	4 000	4 000	4 000	0	12 000
Th. Widdingsveg	5 000	7 000	0	0	12 000
Vales veg	0	7 000	8 000	0	15 000
Fornylsesbehov utløst av anleggsaktivitet hos veG-/fjernvarme/kabel - Samordning	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Anleggsbidrag utløst av utbyggingstiltak knyttet til realisering av reguleringsplaner	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Andre tiltak knyttet til oppfølging av tema 5	8 700	7 500	7 700	26 000	49 900
Tema 6: Kildebeskyttelse, vannbehandling og distribusjon	5 000	5 400	6 300	5 000	21 700
Oppgradering kommunale distriktsvannverk (Balsnes/Vikran, Kattfjord, Oldervik og Skulsfjord)	3 200	0	0	0	3 200
Konskevenser av god desinfeksjonspraksis (GDP) og ROS- Distriktsvannverk	0	4 000	5 000	3 500	12 500
Andre tiltak knyttet til oppfølging av tema 6	1 800	1 400	1 300	1 500	6 000
OPPSUMMERING FORNYELSE VANN	31 600	32 600	26 700	33 000	123 900
OPPSUMMERING NYINVESTERINGER VANN	54 400	71 400	80 300	31 000	237 100
AVLØP					
Tema 4: Avløpsrensing og slambehandling	2 000	8 900	23 500	26 000	60 400
Resipientundersøkelsen Tromsøysundet og Sandnessundet	900	0	0	300	1 200
Optimalisering av utslippsarrangementet fra Tomasjord RA	500	6 000	3 500	0	10 000
Langnes RA - Mottak spyleslam/septikslam + containerlager/-vask	0	1 000	17 000	13 000	31 000
Øvrige tiltak avløpsrensing og slambehandling	600	1 900	3 000	12 700	18 200
Tema 5: Fornyelse av VAO-nettet	37 500	33 100	28 000	45 000	143 600
Mortensnes del 1	6 900	100	0	0	7 000
Mortensnes del 2/3	3 500	4 000	4 000	0	11 500
Th. Widdingsveg	5 000	7 000	0	0	12 000
Røstbakken-Mellomvn-Jens Olsens gt	0	0	1 000	7 000	8 000
Vales veg	100	7 000	8 000	0	15 100
Fornylsesbehov utløst av anleggsaktivitet hos veg-/fjernvarme/kabel - samordning	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Anleggsbidrag utløst av utbyggingstiltak knyttet til realisering av reguleringsplaner	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Andre tiltak knyttet til oppfølging av tema 5	15 000	8 000	8 000	31 000	62 000
Tema 7: Avløpsrensing, utslippsoptimalisering og slambehandling	5 500	3 000	4 500	7 000	20 000
Avskjærende avløpsanlegg Sjurelv	5 400	0	0	0	5 400
Nye slamavskillere og utslippsarrangement Ersfjord, Ramfjord og Oldervik	0	0	1 400	5 300	6 700
Andre tiltak knyttet til oppfølging av tema 7	100	3 000	3 100	1 700	7 900
OPPSUMMERING FORNYELSE AVLØP	37 500	33 100	28 000	45 000	143 600
OPPSUMMERING NYINVESTERINGER AVLØP	7 500	11 900	28 000	33 000	80 400

Appendix 1 – Tilskuddssatser 2016 for ikke-kommunale barnehager

I henhold til forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager, § 4, 3. ledd, skal kommunen kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn.

Appendix 2

Betalingssatser 2016

Generelt

Betalingssatser 2016, er et vedlegg til økonomiplanen for 2016-2019, og viser prisfastsettelsen på de kommunale tjenestene som tilbys. Dokumentet blir vedtatt som en del av årsbudsjettet 2016. Dokumentet oppdateres årlig med nye satser. Økning på 2,7 % gjelder prisstigningen, mens endringer utover dette er en reell justering av satsene.

Enkelte satser er fastsatt etter selvkostkalkyler, som for eksempel vann, avløp og feiing. Barnehagesatsene følger maksimumspriser i samsvar med regjeringens forslag til statsbudsjett. Andre satser har et lovverk som styrer prisøkningen, som husleie på eksisterende boliger og vaksinasjonskontoret.

	Innhold
Nr	Tjeneste
1	SFO
2	Kommunale barnehager
3	Kulturskolen
4	Middagspriser omsorgstjenesten
5	Egenbetaling hjemmebaserte tjenester
6	Trygghetsalarmer
7	Egenbetaling institusjonsopphold
8	Kommunalt Lærings-og mestringstilbud
9	Kommunal Frisklivssentral
10	Gebyrer vaksinasjonskontoret
11	Bibliotek
12	Utleiepriser idretts-og svømmehaller
13	Feieavgifter
14	Avgifter vaktentralen
15	Gravlundsgebyrer
16	Betalingssatser leie av torg og plasser
17	Kommunale boliger
18	Vann-og avløpsgebyrer
19	Byutvikling

1. Skolefritidsordning					
100% plass - 23 timer/uke.	2690	2763	73	2,7	Pr mnd
50% plass - 12 timer/uke	1760	1808	48	2,7	Pr mnd
30 % plass(distr.skoler) – 7 t/uke	940	965	25	2,7	Pr mnd
2. Kommunale barnehager					
100% plass, 45 timer pr uke – eldste barn	2580	2655	75	2,9	Pr mnd
100% plass, 45 timer pr uke – 2 søsken	1810	1859	49	2,7	Pr mnd
100% plass, 45 timer pr uke – 3 søsken	770	797	27	3,5	Pr mnd
90% plass, 40,5t. uke - Eldste barn	2450	2522	72	2,9	Pr mnd
90% plass, 40,5t. uke - 2 søsken	1710	1765	55	3,2	Pr mnd
90% plass, 40,5t. uke - 3 søsken osv.	730	757	27	3,7	Pr mnd
80% plass, 36t. uke - Eldste barn	2320	2390	70	3,0	Pr mnd
80% plass, 36t. uke - 2 søsken	1620	1673	53	3,3	Pr mnd
80% plass, 36t. uke - 3 søsken osv.	700	717	17	2,4	Pr mnd
70% plass, 31,5t. uke - Eldste barn	2065	2124	59	2,9	Pr mnd
70% plass, 31,5t. uke - 2 søsken	1445	1487	42	2,9	Pr mnd
70% plass, 31,5t. uke - 3 søsken osv.	615	637	22	3,6	Pr mnd
60% plass, 27t. uke - Eldste barn	1805	1859	54	3,0	Pr mnd
60% plass, 27t. uke - 2 søsken	1265	1301	36	2,8	Pr mnd
60% plass, 27t. uke - 3 søsken osv.	545	558	13	2,4	Pr mnd
50% plass, 22,5t. uke - Eldste barn	1550	1593	43	2,8	Pr mnd
50% plass, 22,5t. uke - 2 søsken	1080	1115	35	3,2	Pr mnd
50% plass, 22,5t. uke - 3 søsken osv.	460	478	18	3,9	Pr mnd
40% plass, 18t. uke - Eldste barn	1290	1328	38	2,9	Pr mnd
40% plass, 18t. uke - 2 søsken	900	930	30	3,3	Pr mnd
40% plass, 18t. uke - 3 søsken osv.	390	398	8	2,1	Pr mnd
30% plass, 13,5t. uke - Eldste barn	1030	1062	32	3,1	Pr mnd
30% plass, 13,5t. uke - 2 søsken	720	743	23	3,2	Pr mnd
30% plass, 13,5t. uke - 3 søsken osv.	310	319	9	2,9	Pr mnd
20% plass, 9t. uke - Eldste barn	775	797	22	2,8	Pr mnd
20% plass, 9t. uke - 2 søsken	545	558	13	2,4	Pr mnd
20% plass, 9t. uke - 3 søsken osv.	235	239	4	1,7	Pr mnd
Kjøp av enkelt dager / dropp inn	260	266	6	2,3	Pr dag
Gebyr – for sen henting	1030	1062	32	3,1	Pr 3.gang
For deltidsplasser betales % - vis av full sats + deltidstillegg. For 90 % plass utgjør deltidstillegget 5 % av makspris, og øvrige plasser 10 % av makspris.					
Søskenmoderasjon utgjør 30 % for søsken nr. 2 og 70 % for søsken nr. 3 eller flere. Kost beregnet etter selvkost i den enkelte barnehage vil komme i tillegg.					
Husholdninger med lav inntekt kan søke om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid.					
Informasjon om ordningen og søknadsprosessen er lagt ut på kommunens hjemmeside tromso.kommune.no/barnehage					

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring	Endring %	Merknader
	2015	2016	beløp		
			fra 2015		
3. Kulturskolen					
Elevbetaling barn og ungdom	3900	4005	105	2,7	Pr år
Elevbet.voksne over 26 år	4600	4724	124	2,7	Pr år
Ensembleavgift	693	712	19	2,7	Pr år
Instrumentleie	1200	1232	32	2,7	Pr år
4. Middagspriser i omsorgstjenesten					
Utbrakt middag – (normal porsjon inkl.dessert)	100	103	3	2,7	
Utbrakt middag – (stor porsjon inkl.dessert)	108	111	3	2,7	
Utbrakt middag for de med inntekt under 2G (normal porsjon inkl.dessert)	46	47	1	2,7	
Utbrakt middag for de med inntekt under 2G (stor porsjon inkl.dessert)	56	58	2	2,7	
Kost abonnement – omsorgsboliger(frokost, middag, kvelds)	3657	3756	99	2,7	
Kost abonnement – omsorgsboliger, kostpris for de med inntekt under 2G	2219	2279	60	2,7	
5. Egenbetaling for hjemmebaserte tjenester					
Type avgift (G = grunnbeløp i folketrygden kr.85 245,-pr.1.5.2013)					
Gruppe 01 (-2G) pr. time	185	190	5	2,7	
Gruppe 02 (2G-3G) pr time	396	407	11	2,7	
Gruppe 03 (3G-4G) pr time	396	407	11	2,7	
Gruppe 04 (4G-5G) pr time	396	407	11	2,7	
Gruppe 05 (5G-) pr time	396	407	11	2,7	
Gruppe 01 (-2G) ab.maks kr. 175 pr mnd og kr. 2100 pr år)	185	190	5	2,7	
Gruppe 02 (2G-3G) ab.f.o.m. 3 timer pr mnd (timepris x 3)	1188	1220	32	2,7	
Gruppe 03 (3G-4G) ab.f.o.m. 5 timer pr mnd (timepris x 5)	1980	2033	53	2,7	
Gruppe 04 (4G-5G) ab.f.o.m. 8 timer pr mnd (timepris x 8)	3168	3254	86	2,7	
Gruppe 05 (5G-) ab.f.o.m. 10 timer pr mnd (timepris x 10)	3960	4067	107	2,7	
6. Trygghetsalarmer					
Trygghetsalarm - leie pr mnd. jfr. skjermingsregelen	322	331	9	2,7	
7. Egenbetaling for institusjonsopphold og dagsenter					
Fastsettes med hjemmel i forskrift om vederlag for opphold i institusjon.					
Korttidsopphold pr døgn maksimalsats	146	150	4	2,7	
Dag/nattopphold i institusjon pr døgn	76	78	2	2,7	
Dagopphold dagsenter for eldre inkl. transport og mat	142	146	4	2,7	
Egenbetaling for transport dagsenter for funksjonshemmede pr. tur	27	28	1	2,7	
Langtidsopphold, 75 % av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp fratrukket fribeløp, og 85 % av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp.					

Type betalingssats	Vedtatt sats 2015	Forslag sats 2016	Endring beløp fra 2015	Endring %	Merknader
8. Kommunalt Lærings- og mestringstilbud					
Kurs for likemenn og frivillige	Gratis	Gratis			
Temabaserte kurs pr. gang	50	50	0	0,0	
Langvarige kurstilbud pr. mnd.	100	100	0	0,0	
9. Kommunal Frisklivssentral					
Deltakelse på Frisklivssentral	Gratis	Gratis			
Temabaserte kurs pr. gang	50	50	0	0,0	
Langvarige kurstilbud pr. mnd.	100	100	0	0,0	
10. Gebyrer vaksinasjonskontoret					
1 gangs konsultasjon:					
- familiekonsultasjon	230	250	20	8,7	
- voksne	150	160	10	6,7	
- barn over 7 år og studenter	115	120	5	4,3	
Oppfølging ved samme reise:					
- voksne	80	85	5	6,3	
- barn/studenter	60	65	5	8,3	
- familiekonsultasjon	115	120	5	4,3	
Andre:					
- enkel konsultasjon	80	85	5	6,3	
- enkel kons. Studenter	60	65	5	8,3	
- setting av medbragt vaksine	75	80	5	6,7	
11. Bibliotek					
Gebyr for sein levering:					
Voksenavdeling: 1. puring	60	60	0	0,0	
Voksenavdeling: 2. puring	120	120	0	0,0	
Barneavdeling: 1. puring	30	30	0	0,0	
Barneavdeling: 2. puring	60	60	0	0,0	
Tapte/ødelagte lånekort, bøker og medier:					
Bøker/medier tilhørende voksenavdelingen	440	450	10	2,3	
Språkkurs voksenavdelingen	1150	1150	0	0,0	
Bøker/medier tilhørende barneavdelingen	250	260	10	4,0	
Erstatte tapte lånekort, voksne	40	45	5	12,5	
Erstatte tapte lånekort, barn	10	15	5	50,0	
Utleie av lokale:					
Arrangement – lokalleie til institusjoner, lag og foreninger pr time	375	400	25	6,7	
Lite PA-anlegg pr døgn	375	400	25	6,7	
Vakthold og arrangementsstøtte(ny)	0	400			

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring	Endring %	Merknader
	2015	2016	beløp		
			fra 2015		
12. Idretts- og svømmebasseng, gymsaler og skolebasseng, rom, arealer, utstyr					
Normalhall 23x45m, og svømmebasseng m/25 m basseng (ikke Alfheim):					
Gjelder for hel hall: Stakkevollan/Kroken/Gyllenborg/Tromsdalshallen/Tromstun og 1/3 Tromsøhallen					
Arr. og stevner - generelle kulturorg pr time voksen	640	657	17	2,7	
Arr. og stevner - generelle kulturorg pr time barn u/ 18 år	320	329	9	2,7	
Trening - bedriftsidrettslag/mosjonsgruppe/utenbys lag 1 t/uke hel sesong	5900	6059	159	2,7	
Kommunale etater, stat, fylkeskomm. og ikke idrettslige arrangement og lignende pr. time	1850	1900	50	2,7	
Trening enkelttimer helger/høytidsdager	640	657	17	2,7	
For messer og større arrangementer	Etter avtale	Etter avtale			
Sportshall Kroken 13, 77m x 34m:					
Arr. og stevner - generelle kulturorg pr time voksen	495	508	13	2,7	
Arr. og stevner - generelle kulturorg pr time barn u/ 18 år	265	272	7	2,7	
Trening - bedriftsidrettslag/mosj.gr./utenbys lag 1 t/uke hel sesong	3700	3800	100	2,7	
Kommunale etater, stat, fylkeskomm. og ikke idrettslige arrangement og lignende pr. time	1500	1541	41	2,7	
Trening enkelttimer helger/høytidsdager	490	503	13	2,7	
Gymsaler/svømmebasseng under 25 m:(diverse gymsaler ,se Utleiesentral)					
Arrangement - alle lag og foreninger pr time					
Arrangement - alle lag og foreninger pr time	285	293	8	2,7	
Gymsaler: Trening – idrettslag over 18 år/ bedr.idr.lag/ mosj.gr./ utenbys lag 1 t/uke	2650	2722	72	2,7	Hel sesong
Kommunale etater, stat, fylkeskommune, ikke-idrettslige arrangement og lignende pr. time	595	611	16	2,7	
Trening enkelttimer hverdager	270	277	7	2,7	
Svømmebasseng under 25 m pr time voksen	400	411	11	2,7	
Svømmebasseng under 25 m pr time barn under 18 år	200	205	5	2,7	
Svømmebasseng under 25 m: Trening – idrettslag over 18 år/ bedr.idr.lag/ mosj.gr./ utent	4000	4108	108	2,7	
Tromsøhallen:					
1/3 av hallen - stat, fylkeskomm. o.a. pr time	1840	1890	50	2,7	
2/3 av hallen - stat, fylkeskomm. o.a. pr time	2500	2568	68	2,7	
Hele hallen - stat, fylkeskomm. o.a. pr time	3100	3184	84	2,7	
1/3 av hallen per. time voksen	640	657	17	2,7	
1/3 av hallen per time u/18 år	320	329	9	2,7	
2/3 av hallen per t voksen	1120	1150	30	2,7	
2/3 av hallen per time u/ 18 år	550	565	15	2,7	
Hele hallen per. time voksen	1600	1643	43	2,7	
Hele hallen per time u/18 år	830	852	22	2,7	
Leie foajé m/kjøkken pr. time	Etter avtale	Etter avtale			

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring	Endring %	Merknader
	2015	2016	beløp		
			fra 2015		
Gjelder alle bygninger:					
Treningsrom arrangement pr time					
Treningsrom: Trening – idrettslag over 18 år/ bedr.idr.lag/ mosj.gr./ utenbys lag 1 t/uke	170	175	5	2,7	Hel sesong
Treningsrom trening enkelttimer pr time	1260	1294	34	2,7	
Garderobe m/dusj arrangement pr. time	170	175	5	2,7	
Møterom/undervisningsrom pr. time	220	226	6	2,7	
Spinningrom m/sykler (Tromstun o.l.)	145	149	4	2,7	
Danserom (Tromstun o.l.)	570	585	15	2,7	
Styrketreningsrom (Tromstun, Tromsøhallen, Gyllenborg o.l.)	350	359	9	2,7	
Auditorium /Stakkevollan pr time.	450	462	12	2,7	
Overnatting pr. person pr. natt	340	349	9	2,7	
	55	56	1	2,7	
Utleie til loppemarked eller lignende i særskilte arealer:	etter avtale	etter avtale			
Vestibyl/garderober, eller tilsvarende arealer	930	955	25	2,7	
(hele haller og gymsaler betales i hh.t satsene for disse)					
Kunstisbanen:					
For islegging utenom sesong fastsettes leien med de faktiske utgifter.					
Leie av banen pr time voksen arrangement inklusiv prep.	600	616	16	2,7	
Leie av banen pr time u/18år arrangement inklusiv prep.	300	308	8	2,7	
Leie av kafe/selskapslokaler pr time	290	298	8	2,7	
Leie av kafe, (over 25 år) 1 fredag/lørdag til lørdag/søndag u/renhold, eller etter avtale	3700	3800	100	2,7	
Leie av kafe, (over 25 år) 1 fredag til søndag u/renhold, eller etter avtale	5250	5392	142	2,7	
Renhold pr. time	520	534	14	2,7	
Ved åpen bane billett voksen	55	56	1	2,7	
Ved åpen bane billett barn	20	21	1	2,7	
Klippekort voksen	470	483	13	2,7	
Klippekort barn	260	267	7	2,7	
Leie av skøyter	50	51	1	2,7	
Sliping av lengdeløps skøyter (tillegg v/ekstra arbeid)	130	134	4	2,7	
Sliping av hockey og danse skøyter	85	87	2	2,7	

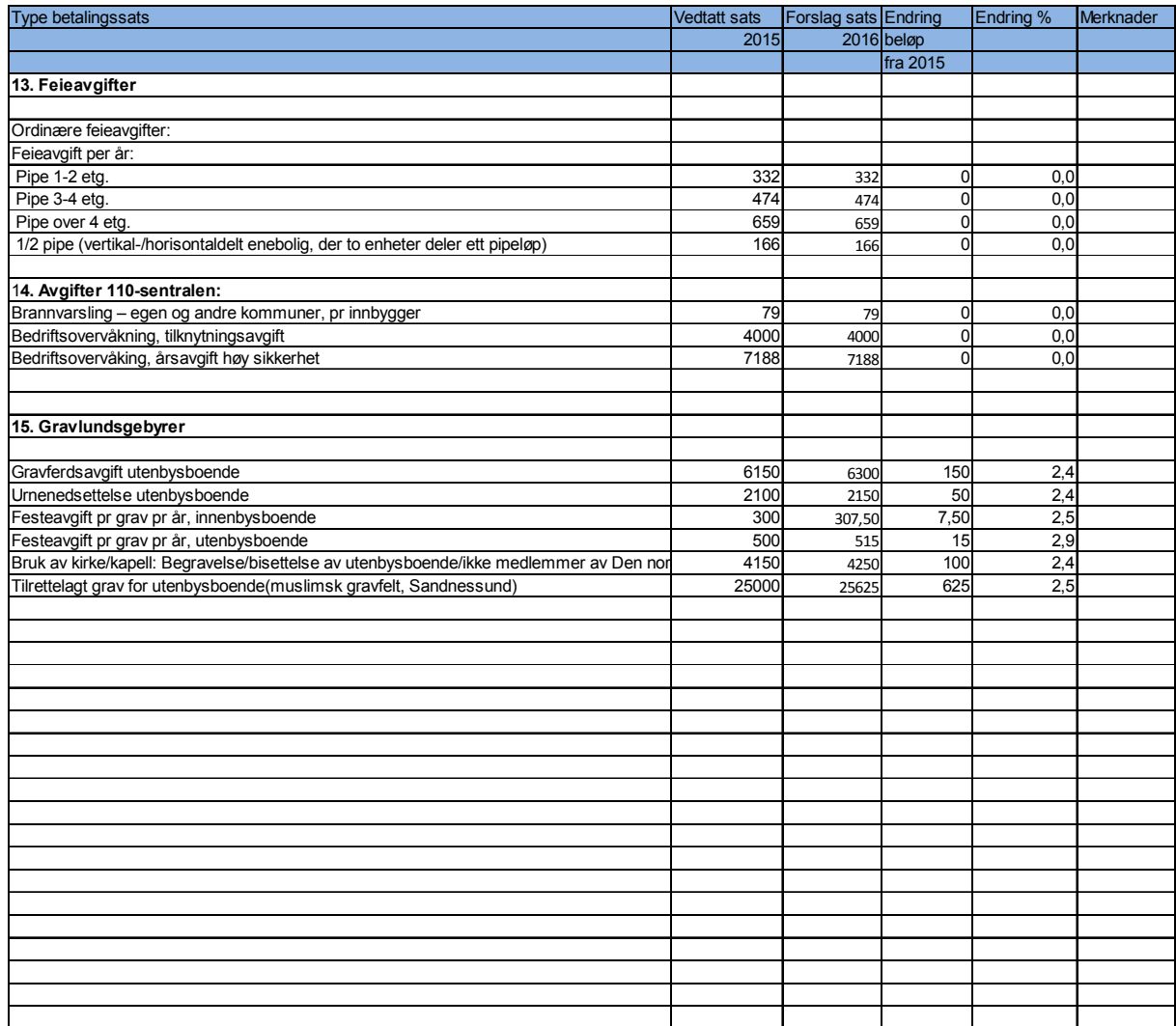
[illegible]

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring	Endring %	Merknader
	2015	2016	beløp		
			fra 2015		
Offentlig bading v/ Alfheim og Stakkevollan svømmehall:					
Voksne fra 18 år (1 time)	75	77	2	2,7	
Barn fra 5-18 år (1 time)	45	46	1	2,7	
Studenter og vernepliktige med legitimasjon	50	51	1	2,7	
Pensjonister og uføretrygdde med legitimasjon	50	51	1	2,7	
Barn under 5 år					
Kun dusj eller badstu voksne	55	56	1	2,7	
Håndklær utleie	25	26	1	2,7	
Klippekort voksne	670	688	18	2,7	
Klippekort barn	380	390	10	2,7	
Klippekort studenter, pensjonister, uføretrygdde	450	462	12	2,7	
Sesongkort voksne:					
Sesongkort 3 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	970	996	26	2,7	
Sesongkort 6 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	1600	1643	43	2,7	
Sesongkort 12 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	2400	2465	65	2,7	
Sesongkort barn:					
Sesongkort 3 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	520	534	14	2,7	
Sesongkort 6 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	770	791	21	2,7	
Sesongkort 12 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	1350	1386	36	2,7	
Sesongkort studenter, pensjonister, uføretrygdde:					
Sesongkort 3 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	750	770	20	2,7	
Sesongkort 6 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	1150	1181	31	2,7	
Sesongkort 12 måneder (gjelder i alle svømmehaller)	1750	1797	47	2,7	
Hele sv.hallen per time (sv.klubber kr 520.) Komm. etater, stat, fylkeskomm. og lignende	1250	1284	34	2,7	Pr time
Solarium (pris pr 6 min)	15	15	0	2,7	
Tilrigging av bord, stoler etc. ved arrangement.	235	241	6	2,7	
Badebursdag 2 timer inklusiv garderobetid	55	56	1	2,7	
Ishall:					
For islegging utenom sesong fastsettes leien med de faktiske utgifter.					
Leie av isflate voksen arrangement inklusiv prep. 45min	760	781	21	2,7	
Leie av isflate u/18år arrangement inklusiv prep. 45 min	380	390	10	2,7	
Hall uten is	Etter avtale	Etter avtale			
Leie av kafe/selskapslokaler pr time	320	329	9	2,7	
Leie av kafe/selskapslokaler arrangement helg pris	Etter avtale	Etter avtale			
Ved åpen hall billett voksen	60	62	2	2,7	
Ved åpen hall billett barn	40	41	1	2,7	
Klippekort voksen	440	452	12	2,7	

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring	Endring %	Merknader
	2015	2016	beløp		
			fra 2015		
Klippekort barn	270	277	7	2,7	
Leie av skøyter	50	51	1	2,7	
Sliping av hockey og kunstløpskøyter	90	92	2	2,7	
Tilrigging	250	257	7	2,7	
Leie av hjelm	35	36	1	2,7	
Leie av pingvin/isbjørn e.l.	50	51	1	2,7	
Hella:					
Hellastua arrangement 1 dag u/renhold, eller avtale.	4500	4622	122	2,7	
Hellastua pr. time	380	390	10	2,7	
Bryggeløftet 1 dag u/renhold, eller etter avtale	3500	3595	95	2,7	
Bryggeløftet pr. time	270	277	7	2,7	
Overnatting ekstra mobil seng, eller etter avtale	150	154	4	2,7	
Leilighet 109, 2. etg. ekskl. inkl loft (pr. seng kr 400,-), 6/ 10 sengeplasser	1500/2500	1500/2500			
Leilighet 109, 1 etg. 3 sengeplasser	750	770	20	2,7	
Leilighet »Stabburet», 1 etg. 5 sengeplasser	1250	1284	34	2,7	
Leilighet »Stabburet», 2 etg. 3 sengeplasser	750	770	20	2,7	
Renhold/tilrettelegging pr time, eller etter avtale	520	534	14	2,7	
Skansen:					
Skansen 1 hverdag u/renhold, eller etter avtale	3700	3800	100	2,7	
Skansen 1 fredag/lørdag til lørdag/søndag u/renhold, eller etter avtale	5000	5135	135	2,7	
Skansen fredag til søndag u/renhold, eller etter avtale	7000	7189	189	2,7	
Skansen pr. time (ved inntil 4 timer, ellers dagsleie)	310	318	8	2,7	
Maskiner og mannskap:					
Leie av truck uten sjåfør	440	452	12	2,7	
Leie av truck m/ sjåfør	950	976	26	2,7	
Leie av arbeid pr. arbeidstager	520	534	14	2,7	
Leie av maskin (fra oppgitt beløp, øvrig etter vurdering)	460	472	12	2,7	
For leie av utstyr/booking av haller/lokaler etc., se www.tromso.kommune.no utleiesentralen.					
Ved bestilling kultur.idrett.drift@tromso.kommune.no ,					
Kultur og idrett Driftsseksjon 77 79 00 30, faks 77 79 01 01, vakttelefon kveld/helg 41 63 10 00					

Type betalingssats	Vedtatt sats	Forslag sats	Endring %	Forslag sats	Forslag sats
	2015	2016		2016	2016
				Pr uke	Pr mnd
16. Leie av torg, plass,komm. grunn					
Stortorget - liten plass 9m2	138	142	2,7	710	2130
Stortorget – stor plass m/bil 34m2	255	262	2,7	1310	3930
Strandtorget - Inntil 20m2	207	213	2,7	1065	3195
Leie av 1/2 Stortorget			0	15000-30000	
Leie av 1/1 Stortorget			0	30000-50000	
Leie av 1/2 Strandtorget			0	7500-15000	
Leie av 1/1 Standtorget			0	15000-30000	
Storgata – salgsplass 10m2	255	262	2,7	1310	3930
Strømuttak & strøm 16A	57	59	2,7	290	870
Strømuttak ved kun bruk av vekt el betal.term.	28	29	2,7	145	435
Strømuttak & strøm 32A, gatekj./kjøl/ frys	95	98	2,7	485	1455
Strømfordelingsboks 1 X 63A & strøm	195	200	2,7	1000	3000
Liten INFO-plass torget (organisasjon med stats-støtte) – med / uten strøm	200	205	2,7	1030	3090
Juletre salg- 68m2	530	544	2,7	2720	8175
Info.plass i Storgt / Erling Bangsunds plass 10m2	100	103	2,7	515	
Sirkusplassen	17500	17973	2,7	17973	
* Leie av kommunal grunn for park sept-apr av tilhenger mv. ca 30 kvm	2500	2568	2,7		
* Leie av kommunal grunn. Inntil 50m2 pr uke	35	36	2,7		
Behandlings-gebyr 300 kr pr søknad +	24	25	2,7		
*Leie av kommunal grunn. 50m2 og mer + Behandlings-gebyr 300 kr pr søknad pr uke					
Grave-gebyr					
Behandling av arbeids-varslingsplan	300	308	2,7		
Behandlingskompensasjon pr utstedt gravemelding 3 m utenfor regulert trafikkareal	575	591	2,7		
Behandlingskompensasjon pr utstedt gravemeld i og inntil 3 m utenfor regulert trafikkareal	1700	1746	2,7		
17. Husleier kommunale boliger					
1. For nye husleiekontrakter som inngås i løpet av året reguleres husleia m/ tillegg i hht til kommunal deflator. Det vil si økningen på 2,90 %.					
2. For kommunalt ansatte skal husleien være 10 % høyere enn regulativleien. For denne gruppen økes husleien ytterligere 10 % årlig ut over den fastsatte botida på ett år.					
3. Leieobjekter med kostnadsdekkende husleie skal prisjusteres iht punkt 1.					
4. For nye kontrakter fastsettes garasjeleien til den pris som er fastsatt av det enkelte borettslag. For garasjer tilhørende ordinære kommunale boliger økes leieprisen på samme måte for leiesatsene for øvrig.					
5. For leietakere der kommunen betaler for elektrisk oppvarming og lys skal det betales strøm pr kvm som justeres årlig i hht indeksen for elektrisk kraft, pluss administrasjonskostnader					

18. Vann- og avløpsgebyrer					
	Enhet	Vedtatt 2015 eks mva	Forslag 2016 eks mva	Endring 2015-16 eks mva	Endring 2015-2016
		kr	kr	kr	
Vanngebyrer:					
Vann, bolig bruksareal	m ²	17,47	18,52	1,05	6,00 %
Vann, bolig leieareal	m ²	20,37	21,59	1,22	6,00 %
Vann, forretning/kontor	m ²	29,11	30,86	1,75	6,00 %
Vann, rest/verkst/skoler	m ²	52,40	55,54	3,14	6,00 %
Vann, lager/forsaml	m ²	17,47	18,52	1,05	6,00 %
Vann, basseng	m ³	11,64	12,34	0,70	6,00 %
Vannmåler	m ³	11,64	12,34	0,70	6,00 %
Akonto vann dette år	m ³	11,64	12,34	0,70	6,00 %
Stenging					
Stenging/åpn.vannl. (timepr)	time	616,50	634,38	17,88	2,90 %
Stenging/åpn.vannl. (dagtid)	stk.	2466,00	2537,52	71,51	2,90 %
Stenging/åpn.vannl. (overtid)	stk.	3326,09	3422,54	96,46	2,90 %
Tilknytningsgebyr vann					
		1,00 pr eiend	1,00 pr eiendom		0,00 %
Vannmålerleie (årlig)					
Diameter t.o.m. 25 millimeter	stk.	237,27	244,15	6,88	2,90 %
26 - 50 millimeter	stk.	461,51	474,89	13,38	2,90 %
51 - 150 millimeter	stk.	1415,82	1 456,88	41,06	2,90 %
større enn 150 millimeter	stk.	3195,37	3 288,04	92,67	2,90 %
Kommunal avlesing av vannmåler (hvis målerkort ikke leveres)	stk.	894,34	920,28	25,94	2,90 %
Avløpsgebyrer					
Avløp, bolig bruksareal	m ²	21,35	21,96	0,62	2,90 %
Avløp, bolig leieareal	m ²	24,90	25,62	0,72	2,90 %
Avløp, forretning/kontor	m ²	35,57	36,60	1,03	2,90 %
Avløp, rest/verkst/skoler	m ²	64,03	65,88	1,86	2,90 %
Avløp, lager/forsaml	m ²	21,35	21,96	0,62	2,90 %
Avløp, basseng	m ³	14,23	14,64	0,41	2,90 %
Avløp, måler	m ³	14,23	14,64	0,41	2,90 %
Akonto avløp dette år	m ³	14,23	14,64	0,41	2,90 %
	Enhet	Vedtatt 2014 eks mva	Forslag 2015 eks mva	Endring 2014-15 eks mva	Endring 2014-2015
		kr	kr	kr	
Tilknytningsgebyr avløp					
		1,00 pr eiend	1,00 pr eiendom	0,00	0,00 %
Slamavskillere (septik)					
Tømming slamavskiller, bolig pr. år	stk.	1442	1 483	41,81	2,90 %
Tømming slamavskiller, fritidshus pr. år	stk.	721	742	20,91	2,90 %
Ekstratømming slamavskiller (bolig og fritid)	stk.	3348	3 445	97,08	2,90 %
Ekstraordinære tømmeoppdrag	Etter medgått tid og tømt mengde				
Tømming slamavskiller større enn 7 m ³	m ³	680	700	19,71	2,90 %
Mottak råslam	m ³	233	240	6,77	2,90 %
Utslippstillatelse (ikke mva pliktig)					
Utslippstillatelse, saksbehandlingsgebyr 1 - 49 PE (Forurens.forskr. kap.12)	stk	3595	3 699	104,24	2,90 %
Utslippstillatelse, saksbehandlingsgebyr over 49 PE (Forurens.forskr. kap.13)	stk	7388	7 602	214,24	2,90 %
Forenklet behandling av utslippstillatelse	stk	1515	1 559	43,94	2,90 %
Påslippstillatelse og saksbeh. oljeavskillere (Forurens.forskr. kap.15)	stk	3595	3 699	104,24	2,90 %
Påslippstillatelse og saksbeh. fettavskillere (Forurens.forskr. kap.15A)	stk	3595	3 699	104,24	2,90 %
Kontrollgebyr (ikke mva pliktig)					
Saksbehandlings- og kontrollgebyr slamavskillere. Fritidsbolig	stk	2099	2 160	60,86	2,90 %
Saksbehandlings- og kontrollgebyr slamavskillere 1 - 49 PE	stk	2892	2 976	83,87	2,90 %
Saksbehandlings- og kontrollgebyr slamavskillere. Anlegg 50-100 PE	stk	5289	5 442	153,38	2,90 %
Saksbehandlings- og kontrollgebyr slamavskillere. Anlegg 101-500 PE	stk	7655	7 877	222,00	2,90 %
Saksbehandlings- og kontrollgebyr slamavskillere. Anlegg over 500 PE	stk	8942	9 201	259,30	2,90 %

Gebyrregulativ 2016

Forskrift om gebyrregulativ vedtatt med hjemmel i plan- og bygningsloven 2008 § 33-1:

- For behandling av
- Planforslag og konsekvensutredning
 - Bygge- og delingssaker
 - Refusjon

Gebyrer vedtatt med hjemmel i eierseksjoneringslovens § 7 og lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven) § 32, forskriftene § 16:

- Seksjonering
- Kart
- Oppmålingssaker

INNHOLDSOVERSIKT

Kap. Emne

- 1 FELLESBESTEMMELSER**
- 2 PLANFORSLAG OG KONSEKVENsutREDNINGER**
- 3 BYGGE- OG DELINGSSAKER**
- 4 ULOVLIGE TILTAK – TILSYN**
- 5 SØKNAD OM ANSVARSRETT OG LOKAL
GODKJENNING AV FORETAK**
- 6 HEISER OG LØFTEINNRETNINGER**
- 7 DELINGSSAKER**
- 8 REFUSJON**
- 9 BELIGGENHETSKONTROLL AV TILTAK**
- 10 OPPMÅLINGSSAKER OG MATRIKKELFØRING
gebyr for arbeid etter matrikkelloven § 32, forskriftene § 16**
- 11 SITUASJONSKART**
- 12 KART OG FASTMERKER**
- 13 SEKSJONERING**
- 14 ANDRE GEBYRER**

1 FELLESBESTEMMELSER

1.1 Betalingsplikt

Det skal betales gebyr etter dette regulativ for de tjenester og oppgaver kommunen utfører innenfor byutviklingssjefens myndighets- og ansvarsområde.

1.2 Beregningstidspunkt

Gebyr beregnes etter den sats som gjelder på det tidspunktet fullstendig planforslag, søknad eller krav foreligger.

1.3 Faktureringstidspunkt og innfordring

Alle gebyr forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Tidspunkt for fakturering av gebyret fremkommer under beskrivelsen av den enkelte type søknad eller planforslag. Der dette likevel ikke fremkommer skal det så langt som mulig benyttes forskuddsfakturering.

Hovedkategorier faktura:

1. Forskuddsfaktura:

Gebyr som faktureres før søknad er behandlet eller oppdrag er utført.

2. Etterskuddsfaktura:

Gebyr som faktureres etter at vedtak er fattet eller oppdrag er utført.

Innfordring

Ved for sen betaling påløper morarente, jfr. Lov om rente ved forsinket betaling, samt purregebyr, i henhold til gjeldende regler. Faktura som ikke blir betalt sendes til inkasso for tvangsinnsfordring.

1.4 Gebyr beregnet på anvendt tid

For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid – jf. regulativet, skal en bruke følgende timesatser for gebyrfastsettelsen:

A. Kontorarbeid

Saksbehandler	kr 1.010,-
---------------	-------------------

B. Feltarbeid

Saksbehandler	kr 1.010,-
---------------	-------------------

Målelag (1.010,- + 70% tillegg)	kr 1.710,-
---------------------------------	-------------------

1.5 Gebyr for sak som trekkes

Når en tiltakshaver eller rekvirent er årsak til at en behandling av søknad blir avbrutt, skal det betales i forhold til det saksbehandlingsarbeidet som er lagt ned. Ved beregning benyttes

reglene i pkt 1.4. Normal mottakskontroll anses i denne sammenheng ikke som saksbehandlingsarbeid.

Nedsettelse av gebyr

Når særlige grunner foreligger kan byutviklingssjefen etter skriftlig søknad sette ned gebyret. Personlige/sosiale forhold regnes ikke som særlig grunn.

Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

1.6 Klageadgang

Gebyrfastsettelse i den enkelte sak i samsvar med regulativets satser, eller den fastsatte timesatsen, kan ikke påklages.

Kommunens fastsettelse av gebyr etter medgått tid og/eller medgåtte utgifter, samt avslag på søknad om nedsettelse av gebyr, kan påklages til Fylkesmannen i Troms etter reglene i plan- og bygningsloven § 1-9. Klage på gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

2

PLANFORSLAG OG KONSEKVENsutREDNINGER

2.1 Generelt

- Gebyret uttrykker kommunens kostnader ved behandling av reguleringsplansaker. Ressursbruk i form av rådgivning, konsekvensvurderinger og saksforberedelser avhenger av plansakens omfang, jf. pkt. 2.3 Gebyrsatser for reguleringsplaner
- Gebyr etter dette kapitlet faktureres forslagsstiller.
- Innfordringsmetoder går frem av pkt. 1.3 i kapittel 1.
- Ved betalingsmislighold kan kommunen innstille behandlingen av planen inntil gebyr er betalt.

2.1.1 Betalingstidspunkt for planforslag og konsekvensutredninger

Gebyret for reguleringsplaner, mindre reguleringsendringer og konsekvensutredninger skal være betalt før saken legges frem for politisk behandling.

2.1.2 Folkemøter

For annonserte folkemøter som Byutvikling arrangerer i tilknytning til private planforslag betales **kr 13.200,-** i gebyr.

2.2 Fritak for gebyr

Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for arealgebyr:

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur som skal være til offentlig formål, jf. pbl. § 12-5 nr. 2, jf. § 2-7 nr. 14. Unntaket gjelder kun for den del som ikke skal bebygges.
- Friområder som skal være til offentlig formål, jf. pbl. § 12-5 nr. 3, jf. § 12-7 nr. 14. Unntaket gjelder kun for den del som ikke skal bebygges.
- Områder for naturvern, jf. pbl. §§ 12-5 nr. 5
- Grav- og urnelunder, jf. pbl. § 12-5 nr. 1
- Friluftsområder, jf. pbl. § 12-5 nr. 5
- Vern av kulturmiljø eller kulturminne, jf. pbl. § 12-5 nr. 5, dersom bevaringshensynet er til hinder for ny arealbruk, eller arealutvidelser eller totalfornyelse (hovedombygging), eller dersom gebyret vil være til hinder for vurdering av bevaringsmessige aspekter.

I distriktet skal det ikke betales arealgebyr for bolig- og næringsarealplaner som er under 10 daa. Med distriktet forstås området utenfor pendlergrensen anvist i kommuneplanens arealdel for distriktet – temakart "Pendlersone" på Kvaløya og Tønsvikelva og Kalvebakkkelva på fastlandsida.

2.3 Gebyrsatser for reguleringsplaner

Samlet gebyr for reguleringsplaner blir summen av pkt. A, B og eventuelt C og D.

A) Behandlingsgebyr	kr 62.000,-
----------------------------	--------------------

B) Arealgebyr etter planområdets areal	
B 1 For arealer til og med 5.000 m ²	kr 36.500,-
B 2 For arealer over 5.000 m ² til og med 10.000 m ²	kr 67.000,-
B 3 For arealer over 10.000 m ² til og med 15.000 m ²	kr 94.500,-
B 4 For arealer over 15.000 m ² til og med 20.000 m ²	kr 122.000,-
B 5 For arealer over 20.000 m ² betales et tillegg på for hvert påbegynt arealintervall på 1.000 m ²	kr 3.100,-

C) Bygningsgebyr etter bebyggelsens areal Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng innen planområdet. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse skal regnes med. For hver m ² bruksareal (BRA) skal det betales et tillegg	kr 6,65 pr m²
---	---------------------------------

D) Tilleggsgebyr

Byutvikling kan kreve et tilleggsgebyr per time, jf 1.4 dersom forslagsstiller fremmer
endringsforslag underveis.

E) Annet

Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak og før den legges ut til offentlig ettersyn, skal det
faktureres etter medgått tid. Det samme gjelder når en sak må anses som uaktuell som følge av
manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.

Dersom kommunen utvider planområdet, skal det kun betales gebyr for den del forslagsstiller
ønsker å regulere.

2.4 Gebyrsats for mindre endringer, § 12-14

For mindre endringer av plankart eller bestemmelser **kr 23.600,-**

2.5 Konsekvensutredninger

For planer som faller inn under Forskrift om konsekvensutredning (FOR-2009-06-26-855),
skal det betales et tilleggsgebyr som tilsvarer behandlingsgebyr 2.3.A

3. BYGGE- OG DELINGSSAKER

3.1 Generelt

- Gebyr beregnes etter den sats som gjelder på det tidspunktet fullstendig søknad foreligger.
- Gebyr faktureres tiltakshaver etterskuddsvis.
- Alle gebyr forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.
- Ved for sen betaling påløper morarente, jfr. Lov om rente ved forsinket betaling, samt purregebyr, i henhold til gjeldende regler. Faktura som ikke blir betalt sendes til inkasso for tvangsinnfordring.
- Ved betalingsmislighold kan kommunen utsette å treffe vedtak om igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest inntil fastsatt gebyr er betalt.

3.1.1 Reduksjon i gebyr

Ved overskridelse av fastsatt saksbehandlingstidsfrist reduseres gebyret, jf pbl § 21-7, 1.ledd i.f.

3.1.2 Gebyr ved avslag

- Dersom en søknad om tiltak fører til avslag, betales fullt gebyr i henhold til regulativet for vedkommende tiltak.
- Dersom det innen tre måneder etter avslag fremmes ny eller revidert søknad om samme eller tilsvarende tiltak, reduseres nytt gebyr med **50 %** av det gebyret som ble betalt ved første gangs behandling.

3.1.3 Gebyr beregnet på anvendt tid

For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid – jf. regulativet, skal en bruke følgende timesatser for gebyrfastsettelsen: **kr 1.010,-**

3.1.4 Arealberegning

Ved beregning av bruksareal - BRA (NS 3940) regnes summen av samtlige etasjers bruksareal, inklusiv kjeller, parkeringsareal og lignende.

3.1.5 Forhåndskonferanse

For forhåndskonferanse, jf pbl § 21-1, betales et gebyr på **kr 2.020,-**.

3.1.6 Innhenting av skredrapport

Dersom kommunen skal innhente skredrapport fra NGI, betales et gebyr på **kr 530,-**. I tillegg belastes tiltakshaver med kostnadene ved skredrapporten.

3.1.7 Gebyr for sak som trekkes

Når en tiltakshaver eller rekvirent er årsak til at en behandling av søknad blir avbrutt, skal det betales gebyr etter anvendt tid. Normal mottakskontroll anses i denne sammenheng ikke som saksbehandlingsarbeid.

3.1.8 Nedsettelse av gebyr

Når særlige grunner foreligger kan byutviklingssjefen etter skriftlig søknad sette ned gebyret. Personlige/sosiale forhold regnes ikke som særlig grunn.

Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

3.1.9 Klageadgang

Gebyrfastsettelse i den enkelte sak i samsvar med regulativets satser, eller den fastsatte timesatsen, kan ikke påklages.

Kommunens fastsettelse av gebyr etter medgått tid og/eller medgåtte utgifter, samt avslag på søknad om nedsettelse av gebyr, kan påklages til Fylkesmannen i Troms etter reglene i plan- og bygningsloven § 15. Klage på gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

3.1.10 Overgangsbestemmelser

For tiltak som i henhold til overgangsbestemmelser i ny plan- og bygningslov § 34-4 skal behandles etter tidligere regler, gjelder gebyrregulativ av 1.1.2010.

3.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse, plan- og bygningsloven § 20-1

3.2.1 Enebolig uten sekundærleilighet

Bruksareal	Ett -trinn	Ramme- tillatelse	Igangsettings- tillatelse(r)
$BRA \leq 100 \text{ m}^2$	11.180,-	10.070,-	3.590,-
$100 < BRA \leq 200$	17.740,-	15.980,-	3.590,-
$BRA > 200 \text{ m}^2$	22.410,-	20.180,-	3.590,-

3.2.2 Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter

Bolig med flere leilighet	Ett -trinn	Rammetillatelse	Ig. nr. 1	Ig. nr 2
------------------------------	------------	-----------------	-----------	----------

T.o.m. 3 roms leilighet	10.270 pr. leilighet	9.240,- pr. leilighet	2.800,- pr. leilighet	3.590,- pr søknad
Større enn 3 roms leilighet	15.850,- pr. leilighet	14.400,- pr. leilighet	3.170,- pr. leilighet	3.590,- pr søknad

3.2.3 Andre nybygg, tilbygg og påbygg

Gjelder andre søknadspliktige tiltak etter § 20-1, inkludert tilbygg eller påbygg, der det ikke etableres nye boenheter. Ved kombinasjonsbygg som inneholder boligdel anvendes pkt. 3.2.2 på boligdelen og pkt. 3.2.3 på annet areal.

Bruksareal (BRA) m²	Grunntakst ett -trinn	Ramme- tillatelse	Igangsettings- tillatelse nr. 1	Igangsettings- tillatelser deretter
< 30 m ²	3.590,-	3.590,-	2.800,-	3.590,-
30 < BRA ≤ 50	4.270,-	3.870,-	2.800,-	3.590,-
50 < BRA ≤ 100	7.650,-	6.870,-	2.800,-	3.590,-
100 < BRA ≤ 200	14.540,-	13.120,-	2.800,-	3.590,-
200 < BRA ≤ 400	29.480,-	26.550,-	5.890,-	3.590,-
400 < BRA ≤ 700	42.920,-	38.660,-	8.580,-	3.590,-
700 < BRA ≤ 1000	55.980,-	50.390,-	11.180,-	3.590,-
BRA > 1000 m ²	+ 18.660,- pr. påbegynt 500 m²	+ 16.810,- pr. påbegynt 500 m²	+ 3.710,- pr. påbegynt 500 m²	+3.590,-

3.2.4 Søknadspliktige fasadeendringer § 20-1, c)

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Søknadspliktige fasadeendringer på boliger med inntil 3 boenheter, fritidsboliger, garasjer, uthus, samt driftsbygninger ol mindre enn 100 m ²	2.020,-
Søknadspliktige fasadeendringer på større bygninger og boliger over 3 enheter	5.980,-
Tillegg for fasadeendringer i områder med bevaringsverdig bygningsmiljø, mot offentlige byrom i sentrum og i sentrale deler av Storgata	+ 3.590,-

3.2.5 Bruksendring § 20-1, d), g)

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Bruksendring uten bygningsmessige endringer	3.590,-
For bruksendring som medfører oppdeling av bruksenheter, etablering av nye boenheter eller som omfatter tilbygg/påbygg, betales gebyr som for tilsvarende nytt tiltak etter satsene i pkt. 3.2.2/3.2.3	
For bruksendring som medfører bygningsmessige endringer innenfor en bruksenhet eller sammenføring av bruksenheter, betales 50 % av grunntakst for tilsvarende nytt tiltak dersom endringen er søknadspliktig, jf. pkt. 3.2.1-3.2.3 med minstegebyr kr 3.590,-	

3.2.6 Tekniske installasjoner – oppføring, endring og reparasjon, § 20-1, f)

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Vann- og avløpsanlegg, ventilasjonsanlegg, kulde- og varmepumpeanlegg, brannalarmanlegg og lignende	3.590,-
Oppgradering brannsikkerhet i bestående bygg, med ny prosjektering	9.010,-
Private vann- og avløpsledninger	3.590,-
Offentlige vann- og avløpsledninger : Trasélengde ≤ 5 km	5.400,-
Offentlige vann- og avløpsledninger : Trasélengde > 5 km	9.010,-
Nedgraving tanker/tanker på terreng (slamavskillere, oljetanker o.l.).	3.590,-

3.2.7 Parkeringsplasser, § 20-1, l)

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Egen søknad – Parkeringsplass t.o.m. 10 biler.	3.590,-
Egen søknad – Parkeringsplass for mer enn 10 biler.	5.610,-

3.2.8 Anlegg o.l. § 20-1, l)

For behandling av søknad om anlegg av lekeplasser, idrettsanlegg, veg, kaier o.l. betales ett gebyr ut fra det arealet disse utgjør.

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Areal inntil 500 m ²	3.590,-
500 < areal $\leq$ 1000 m ²	5.610,-
Areal > 1000 m ²	9.350,-

3.2.9 Vesentlige terrenginngrep, § 20-1, k)

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 1	7.470,-
Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 2	14.930,-
Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 3	22.410,-

3.2.10 Øvrige søknadspliktige tiltak etter § 20-1

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Øvrige tiltak (eks. damanlegg, basseng, støttemurer, skilt, reklame, støyavskjerming, grave – og fyllingsarbeider o.l.).	3.590,-
Riving av tiltak, § 20-1 e)	3.590,-
Våtrom i henhold til byggesaksforskriften § 2-2	2.390,-

3.2.11 Endring av tillatelse før tiltak tas i bruk

Satsene gjelder pr. endringssøknad. Dersom endringssøknad medfører økt bruksareal, eller økning i antall leiligheter, skal det beregnes tilleggsgebyr for økt areal eller antall leiligheter etter pkt 3.2.1 - 3.2.3.

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Endringssøknad – søknadspliktige tiltak.	3.590,-

3.2.12 Tiltak som krever dispensasjon

Beskrivelse av tiltak	Beløp i kr
Dispensasjon	3.590,-
Dispensasjon med høringsrunde	7.180,-

3.3 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver, plan- og bygningsloven § 20-2

3.3.1 Mindre tiltak på bebygd eiendom, byggesaksforskriften § 3-1

Beskrivelse av tiltak	Beløp kr
Mindre byggearbeid, forskriften § 3-1, a-e	3.590,-
Mindre frittliggende bygg under 15 m ² , mindre utvidelse av veranda og andre mindre tiltak	1.010,-

3.3.2 Alminnelig driftsbygning i landbruket, byggesaksforskriften § 3-2

Beskrivelse av tiltak	Beløp kr
Driftsbygninger i landbruket, 100 m ² < BRA ≤ 500 m ²	7.470,-
Driftsbygninger i landbruket, 500 m ² < BRA ≤ 1000 m ²	14.940,-
Driftsbygninger i landbruket, BRA > 1000 m ² , pr påbegynt 500 m ²	+ 7.470,-

3.3.3 Midlertidige tiltak, § 20-2, c

Beskrivelse av tiltak	Beløp kr
Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg, mindre enn 500 m ² som ikke skal plasseres for lengre tidsom enn 2 år	3.590,-
Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg, større eller lik 500 m ² , som ikke skal plasseres for lengre tidsom enn 2 år	7.180,-

4 ULOVLIGE TILTAK – TILSYN

4.1 Tiltak i strid med plan- og bygningslovgivningen

- 4.1.1** For oppfølging av tiltak som utføres i strid med gitt tillatelse i medhold av pbl, skal det betales gebyr for medgått tid etter timesatsen fastsatt i pkt 3.1.3.
- 4.1.2** For oppfølging av tiltak utført uten tillatelse i medhold av plan- og bygningslovgivningen, skal det betales gebyr for medgått tid etter timesatsen fastsatt i pkt 3.1.3.
- 4.1.3** Ved søknad om godkjenning av et ulovlig tiltak, skal det betales to ganger gebyr i hht regulativet for tilsvarende tiltak.

Dersom søknaden er sendt uten forutgående oppfølging fra bygningsmyndighetenes side, eller søknad sendes innen 3 måneder etter at bygningsmyndighetene i brev fastslo at tiltaket er ulovlig, skal det betales 1 ½ ganger gebyr i hht regulativet for tilsvarende tiltak.

Dersom tiltakshaver ikke søker om å få godkjent et ulovlig oppført tiltak, skal det likevel betales ett fullt gebyr for tiltaket etter regulativets satser.

- 4.1.4** Gebyr etter pkt 4.1.1. og 4.1.2. faktureres etterskuddsvis og dokumenteres med timeliste. Ved omfattende saker kan gebyr faktureres fortløpende. Gebyr etter punkt 4.1.3 faktureres når vedtak treffes, eller det er avklart hva tiltaket gjelder.
- 4.1.5** Faktura utstedes og sendes til tiltakshaver/hjemmelshaver.

4.2 Gebyr ved tilsyn

4.3.1 Generelt

4.3.1.1 Det skal betales gebyr for tilsyn som følge av brudd på eller manglende oppfyllelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

4.3.1.2 Gebyr beregnes etter medgått tid med timesats fastsatt i regulativet pkt 3.1.3.

4.3.1.3 Gebyr ved tilsyn etter medgått tid faktureres fortløpende og dokumenteres med timeliste. Gebyr etter punkt 4.3.3 faktureres når tilsynet avsluttes med rapport.

4.3.1.4 Gebyret faktureres som hovedregel tiltakshaver. Dersom kommunen finner det klart at ett eller flere foretak med ansvarsrett kan holdes ansvarlig for regelbruddet, kan gebyret faktureres vedkommende foretak.

4.3.1.5 Dersom det gjennom slikt tilsyn avdekkes at det ikke har skjedd regelbrudd, skal det ikke betales gebyr. Eventuelt betalt gebyr refunderes.

4.3.1.6 Det skal ikke betales gebyr for tilsyn som iverksettes av kommunen av eget tiltak.

4.3.2 Tilsyn ved arbeid i strid med plan- og bygningslovgivningen

4.3.2.1 For tilsyn ved tiltak som utføres i strid med gitte tillatelser, vilkår i tillatelser eller øvrige bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen betales gebyr etter medgått tid.

4.3.2.2 Ved avholdt befarings betales fast gebyr **kr 3.030,-** (3 x timesatsen) pr befarings. I tillegg betales reiseutgifter.

4.3.2.3 Gebyr for sakkyndig bistand, pbl § 25-2, 2. ledd, betales etter medgåtte utgifter.

4.3.3 Tilsyn ved brukstillatelse/ferdigattest

4.3.3.1 For tilsyn ved anmodning om midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest der vilkårene for brukstillatelse eller ferdigattest ikke er oppfylt, betales gebyr etter medgått tid.

4.3.3.2 For tilsyn som følge av at vilkår i midlertidig brukstillatelse ikke er oppfylt innen fastsatt frist, betales gebyr etter medgått tid.

4.3.3.3 For tilsyn ved anmodning om ferdigattest mer enn 3 år etter at tiltak er tatt i bruk, betales gebyr etter medgått tid.

5 SØKNAD OM ANSVARSRETT OG LOKAL GODKJENNING AV FORETAK

Beskrivelse	Beløp i kr
For lokal godkjenning av foretak som ikke har sentral godkjenning innenfor omsøkte ansvarsområde/funksjon	2.390,-
For søknad om personlig godkjenning	2.390,-
For søknad om ansvarsrett – pr. foretak Kommer i tillegg til lokal/personlig godkjenning	480,-
For våtrom inngår foretaksgodkjenning i gebyrsatsen angitt i punkt 3.2.10	

6 HEISER OG LØFTEINNRETNINGER

Beskrivelse	Beløp i kr
Saksbehandling og utstedelse av driftstillatelser for nye heiser, ombygginger og større reparasjoner av eksisterende heiser.	3.600,-
Installasjon av enkel trappeheis for bevegelseshemmede i bolig	1.800,-
Kommunal saksbehandling etter sikkerhetskontroll utført av Norsk heiskontroll.	2.510,-

I tillegg kommer gebyr for ansvarsrett og evt. lokal godkjenning jf. kap. 5.0 i dette regulativ

7 DELINGSSAKER

7.1 Deling av grunnareal etter pbl § 20-1 bokstav m, jf § 26-1

Type	Beskrivelse	Beløp i kr
A	Fradeling av byggetomt som er helt i samsvar med plan.	3.140,-
B	Fradeling som pkt. A, men bebygd parsell	2.530,-
C	Fradeling av byggetomt i regulert område som samsvarer med arealbruken, men hvor tomtedeling, utnyttelsesgrad, atkomstløsning, m.m. som ikke er avklart i plan (f. eks. fortettingssaker).	7.030,-
D	Fradeling som pkt. c, men bebygd parsell	5.030,-
E	Fradeling av byggetomt som krever dispensasjon og/eller full høringsrunde	11.970,-
F	Fradeling av bebygd parsell som krever dispensasjon og/eller redusert høringsrunde.	5.030,-
G	Fradeling av areal med redusert høringsrunde som ikke krever dispensasjon	4.190,-
H	Fradeling av areal som ikke er byggetomt og hvor høringsrunde er unødvendig (f. eks. tilleggsparseller)	3.020,-
I	Fradeling etter pkt. H som krever dispensasjon	6.610,-

Delingssaker ut over en arealenhet faktureres med **20 %** av grunntakst pr. enhet. Dette gjelder samtlige punkter A - H

7.2 Avkjørsler

Beskrivelse	Beløp i kr
Behandling av søknad om nyanlegg, utvidet bruk og flytting av avkjørsler	2.000,-

8 REFUSJON

8.1 Behandling av refusjonssaker

Dette kapitlet omhandler behandling av krav om refusjonsutligning i henhold til pbl. (1985) kapittel IX, og ny pbl. (2008) kapittel 18 etter ikrafttredelse.

Satsene tar utgangspunkt i antall parter. Med part forstås eier(e)/fester(e) av eiendommen innenfor avgrensingen av totalt refusjonspliktig areal – jf. pbl. § 49, jf. ny § 18-6.

8.2 Faktureringstidspunkt og utlevering av vedtaksdokumenter

Refusjonssaker faktureres på tiltakshaver ved foreløpig beregning av refusjon (jf. § 18-8). Fordelingsnøkkel utleveres når faktura er betalt.

Antall parter	Beløp i kr.
1 – 5	31.470,-
6 – 10	42.450,-

11 – 25	58.930,-
26 – 50	80.880,-
Flere enn 50	103.660,-

9 BELIGGENHETSKONTROLL AV TILTAK

Beskrivelse
Beliggenhetskontroll av tiltak. Gebyr beregnes i forhold til medgått timeforbruk og timesatser som angitt i pkt. 1.4.

10 OPPMÅLINGSSAKER OG MATRIKKELFØRING

Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16)

Tromsø kommune har lokal forskrift som utsetter fristen for gjennomføring av oppmålingsforretninger i vinterhalvåret. Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriftens § 18 første ledd løper ikke i perioden 15. november til 1. mai. Kommunen utfører likevel oppmålingsforretning uten ugrunnet opphold dersom de klimatiske forholdene ligger til rette for det. Jf. matrikkelforskriften §§ 18 og 19.

10.1 Oppretting av matrikkelenhet

Beskrivelse	
10.1.1 Oppretting av grunneiendom og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	
areal fra 0 – 250 m ²	Kr 16.430,-
areal fra 251 – 500 m ²	Kr 21.730,-
areal fra 501 – 2000 m ²	Kr 24.380,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da	Kr 1.900,-
Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende tomter der det foreligger digital vektorisert reguleringsplan og som rekvireres samtidig gis det følgende reduksjon i gebyr 10.1.1:	
fra tomt nr 6 til tomt nr 10: 15 %	
fra tomt nr 11: 25 %	
10.1.2 Oppretting av uteareal på eierseksjon	
Gebyr for tilleggsareal pr. eierseksjon	
areal fra 0 – 250 m ²	Kr 16.430,-
areal fra 251 – 500 m ²	Kr 21.730,-
areal fra 501 – 2000 m ²	kr 24.380,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	kr 1.900,-
10.1.3 Oppretting av anleggseiendom	
areal fra 0 – 2000 m ²	kr 23.690,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	kr 3.700,-
Oppmåling utført av Tromsø kommune pr. time (Hvis måledata mangler fra søker)	kr 1.710,-

10.1.4 Oppretting av punktfeste kr **7.230,-**

10.1.5 Innløsning av festeeiendom

For festeeiendom med klarlagte, koordinatbestemte grenser faktureres det 60% av satsene i pkt. 10.1.1

For festeeiendom uten klarlagte, koordinatbestemte grenser faktureres det etter pkt 10.1.1

10.1.6 Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid

10.1.7 Matrikkelføring av matrikkelenhet i saker utført av andre off. enheter

Gebyr for matrikkelføring pr. matrikkelenhet **3 x rettsgebyret**

10.1.8 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Viser til 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4 og 10.1.5. I tillegg kan komme tilleggsgеbyr for å utføre oppmålingsforretningen

kr **4.450,-**

10.1.9 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 10.1, 10.2, 10.3 og 10.4

10.2 Grensejustering

Beskrivelse

10.2.1 Grunneiendom

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen

areal fra 0 – 250 m²

kr **6.980,-**

areal fra 251 – 500 m²

kr **10.780,-**

off. samferdsel over 500 m²

kr **15.440,-**

10.2.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggs-eiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³

areal fra 0 – 250 m²

kr **12.690,-**

areal fra 251 – 1000 m²

kr **15.230,-**

Oppmåling utført av Tromsø kommune pr. time
(Hvis måledata mangler fra søker)

kr **1.710,-**

10.3 Arealoverføring - tilleggsareal

Beskrivelse

10.3.1 Grunneiendom

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift

areal fra 0 – 250 m² kr **16.430,-**

areal fra 251 – 500 m² kr **21.730,-**

Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på kr **1.900,-**

Flere arealoverføringer i samme sak = 50 % rabatt

10.3.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

areal fra 0 – 250 m² kr **16.430,-**

areal fra 251 – 500 m² kr **21.730,-**

areal fra 501 – 2000 m² kr **24.380,-**

arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på kr **1.900,-**

Oppmåling utført av Tromsø kommune pr. time (Hvis måledata mangler fra søker) kr **1.710,-**

10.4 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

Beskrivelse

10.4.1 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

For inntil 2 punkter kr **4.450,-**

For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr **960,-**

10.4.2 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

For inntil 2 punkter kr **7.230,-**

For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr **2.410,-**

10.4.3 Klarlegging av rettigheter

Gebyr faktureres etter medgått tid.

10.5 Utstedelse av matrikkelbrev

Beskrivelse

Satsene reguleres til enhver tid av matrikkelloven, jfr lovens §16.

Pr 1.11.2012 er satsene slik:

Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr	175,-
Matrikkelbrev over 10 sider	kr	350,-

11 SITUASJONSKART OG PLAN- OG BYGGESAKSDOKUMENTER M.V. I INFOLAND

Dersom utarbeiding av situasjonskartet krever ny oppmåling av eiendomsgrenser i marka, kommer i tillegg gebyr for kartforretning etter satser som angitt i pkt. 10.4.

Dokumentene bestilles i nettbutikken www.Infoland.no.

	Beskrivelse		
A	MEGLERPAKKE 1 - produktene nedenfor merket a	kr	1.550,-
B	MEGLERPAKKE 2 - produktene nedenfor merket b	kr	600,-
C	SITUASJONSKARTPAKKE – situasjonsplan + produktene merket c	kr	1.350,-
a+c	Grunnkart – med og uten ortofoto og VA - ledninger	kr	230,-
a+c	Gjeldende reguleringsplan / reguleringsbestemmelser	kr	335,-
a	Pågående regulering – inntil 300m fra eiendom. m/pågående plans ID	kr	285,-
b	Bygningsdata – byggetillatelse m.v. fra arkivene. Manuell levering	kr	255,-
b	Godkjente bygningstegninger – fra arkivene. Manuell levering	kr	255,-
b	Ferdigattest / brukstillatelse - fra arkivene. Manuell levering	kr	255,-
	Matrikkelbrev – det offisielle matrikkelbrevet. Manuell levering	kr	305,-
a+c	Matrikkelrapport og –kart. – Automatisk generert rapport for eiendommen fra tilgjengelige datakilder (inkl matrikkel). Rapporten er tilpasset hhv A og C.	kr	750,-
c	Naboliste – Pdf kvitteringsliste og psv/xls flettefil. m/kartutsnitt	kr	200,-

Produkt merket a og c produseres maskinelt og leveres normalt innen 30min fra bestilling, uavhengig av kommunens åpningstid.

Prisene er inkl provisjon til Ambita a.s. for salg gjennom nettbutikken, og mva. Det tas forbehold om endring i provisjon og mva-satser.

Produkter som bestilles manuelt vil bli fakturert med en times arbeid pr bestilling/leveranse, timesats jfr pkt 1.4. Likevel ikke lavere enn 1,5 ganger prisen i nettbutikken.

12 KART OG FASTMERKER

12.1 Kart

Ved kjøp av kart erverves en disposisjonsrett til kartet/datasettet. Dette er rett til å benytte produktet til intern/privat bruk. Rett til eksemplarframstilling; publisering; distribusjon; og/eller markedsføring er ikke inkludert og krever særskilt avtale.

12.1.1 Digitale kartdata

Bestilles elektronisk via Internett. Se Kart- og byggesaksbutikk på Tromsø kommune sine hjemmesider.

Ved spesielle tilfeller kan dette gjøres manuelt:

For digitale kartdata og ortofoto kopiert direkte fra kartbasen og levert på CD eller E-post: **kr 470,- og kr 12,50 pr. 1000m²**, minstepris **kr 1.250,- inkl mva**

12.1.2 Digitale plan- og temadata

For digitale plandata og andre temadata kopiert direkte fra kartbasen og levert på CD eller E-post: **kr 470,- og kr 12,50 pr. 1000m²**, minstepris **kr 1.250,- inkl mva**

12.2 Fastmerker

Opplysninger om kommunens fastmerker med beliggenhet, nøyaktighet, koordinatsystem, transformasjon m.v. fås ved henvendelse til fastmerker@tromso.kommune.no

12.2.1 Etablering av nye fastmerker

Gebyr beregnes i forhold til medgått timeforbruk og timesatser som angitt i pkt. 1. 4.

13 SEKSJONERING

Gebyr for seksjoneringssaker er en funksjon av rettsgebyret. Dette fastsettes årlig av Stortinget. Opplysning om størrelsen kan fås ved henvendelse til Tromsø kommune, Servicetorget eller til Nord-Troms tingrett. I tillegg til gebyrsatsene nedenfor skal det betales tinglysningsgebyr. Tinglysningsgebyret tilbakebetales dersom seksjoneringstillatelse ikke blir gitt.

13.1 Behandling av seksjoneringssaker

	Beskrivelse
13.1.1	Uten befaring. Der det ikke foretas befaring betales et gebyr på 3 x rettsgebyret
13.1.2	Med befaring. Der det foretas befaring betales et gebyr på 5 x rettsgebyret
13.1.3	Trukket sak og avslag. Ved trukket sak - og der tillatelse ikke blir gitt – kreves 50 % av fullt gebyr.
13.1.4	Måledokument. For utarbeiding av særskilt måledokument over tilleggsdeler i tomt betales gebyr som for oppmålingsforretning, jfr 10.1.3.

14 ANDRE GEBYRER

14.1 Vann og avløpsgebyrer

Opplysninger om vann- og avløpsgebyrer, gebyr for utslippstillatelser, kontrollgebyr for avløpsanlegg mm kan fås ved henvendelse til:

Tromsø kommune, Vann og avløp, Skippergt. 35 – 39, Postboks 2513, 9272 TROMSØ
tlf. 777 90 000

Eller: Servicetorget, Rådhuset, 9299 TROMSØ tlf. 777 90 000

14.2 Tinglysning av erklæringer

Tinglysningsgebyret innkreves av Kartverket. Opplysninger om tinglysninger kan fås ved henvendelse til:

Tromsø kommune, Byutvikling v/ Geodatakontoret, Rådhuset, 9299 TROMSØ
tlf. 777 90 000

Eller Tinglysningstelefonen på tlf.: **08700** åpen 0900 – 1500 mandag til fredag,
epost tinglysning@kartverket.no

14.3 Tinglysning av skjøte

Det kreves tinglysningsgebyr pr. skjøte. I tillegg kommer dokumentavgift i forhold til kjøpesummen. Dette gebyret innkreves av Kartverket. Opplysninger om tinglysning av skjøte kan fås ved henvendelse til tinglysningstelefonen **08700** eller til:

Fast eiendom: Kartverket Tinglysning, 3507 Hønefoss

For borettslag: Kartverket Ullensvang, 5788 Kinsarvik

14.4 Skredfarevurderinger

Nærmere opplysninger om skredfarevurderinger m/kostnader kan fås ved henvendelse til: Tromsø kommune, Byutvikling v/byggesak, Rådhuset, 9299 TROMSØ, tlf. 777 90 000

14.5 Behandlingsgebyrer etter jordloven og konsesjonsloven

Opplysninger om behandlingsgebyr etter jordloven og konsesjonsloven kan fås ved henvendelse til:

Balsfjord kommune, Plan og næring, Rådhusgata 11, 9050 STORSTEINNES
tlf. 777 22 000 epost post@Balsfjord.kommune.no